

ELOFIZETÉS

HELYBEN:
Egy évre 24 korona.
Egy hónapra 2 korona.

VIDÉKEN:
Egy évre 28 korona.
Egy hónapra 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:
Egy soros hirdetés sor egyszer 20 fillér,
minden következőnél 16 fillér.

Styliker hirdetés sor 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherczeg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1912.

FŐSZERKESZTŐ
STAUBER JÓZSEF

Péntek, április 19.

Mai számunk főbb közleményei:

Bucszó kormány.
Hivatalából eltávolított jegyző.
Újabb adók a román egyházban.
A Kamara negyven éves jubileuma.
A vízmű-per táblai ítélete.
Bérgyilkosság Nadabon.
Az osztrák miniszterelnök perfidiája.
Utcán inzultált aradi vállalkozó.
Készülődés akasztásra.
Kétezer ember halála a Titanicon.
Lukács László meghívása a királyhoz.
Hat évi fegyházzal sújtott kereskedősegéd.

Fél megoldás.

Arad április 18

Lukács László pénzügyminiszter, mint a legközelebbi jövő kormányelnöke áll a politikai előtérben. Nincs Khuen-Hédervárynak, a távozó miniszterelnöknek egyetlen híve sem, aki őszintén ne óhajtana — hiszen maga Khuen-Héderváry is ennek érdekében hagyta el állását — hogy Lukács László kabinet alakítása, vállalkozása, ne csak teljes eredménnyel járjon, hanem hogy hosszú időre biztosítsa a politikai nyugalom, parlamenti rend és a zavartalan kormányzás állandóságát. Az országnak, a közéletnek erre van égető szüksége és ennek kilátásait még akkor is üdvözölni kellene, ha a pártok mai összetételében, vagy eloszlásában változást hozna magával. Annál inkább lehetne örülni, mivel Lukács László, és előreláthatóan egész kormánya, a hatvanhetes politikának, a nemzeti munkapártnak hívei és így ennek a kipróbált, a nemzet többsége meggyőződésében erősen megalapozott iránynak állandóságát jelenti a kormány élén beálló személyesere is.

lenti a kormány élén beálló személyesere is.

Az a kérdés azonban, lehet-e bizni abban, hogy ez a változás végleges, vagy legalább is oly hosszú időre szóló megoldást jelent, amennyi elég arra, hogy a hét hónap óta vesztelő törvényhozás mulasztásait helyreállítsa és végezzen azokkal a nagy reformokkal, amelyek megoldatlansága a politikai élet legfőbb betegségeit jelentik? A magyar politika nincsen oly rövid életű kormányrendszerekre és kabinetekre berendezve, mint aminőt a francia nemzet egész könnyen elbir, és ahhoz, hogy az állandó politikai bizonytalanság következményei teljesen kiküszöböltsenek, a teljes, tehát nem pillanatnyi megoldás garanciáira van szükség.

Sajnos, ép a legutóbbi események után a legnagyobb optimizmussal sem kecsegtethetjük magunkat ezzel. Ez a jogos szkepszis természetesen nem Lukács Lászlót illeti, aki régi avatott kezű és kiváló tehetségű államférfi, a hatvanhetes politikának pályájának kezdete óta őszinte és rendíthetetlen híve és emellett a közéletben is oly nagy népszerűséget láthat maga körül, amely szintén biztató jele egy állandó jellegű miniszterelnökségnek. A kételynek forrása az a parlamenti jelenség, amely a mai kormányváltozást megelőzte és nagy részben annak okozója volt: az obstrukció. Ha a technikázók ez időszerint, akár Lukács László kedvéért, akár egyéb ok miatt leszerelik az obstrukciót, — hol van a biztosítéka annak, hogy ez az obstrukció fél év múlva nem fog feltámadni és a most befejezett, vagy pihenőre tett színjátékot nem fogják-e elővenni? Sokan azt mond-

ják, hogy ettől azért nem kell tartani, mert Lukács Lászlónak programjával, különösen a választói reform garantálásával, elesik az az ok, amely az obstrukciót táplálta és tüzelte. Csakhogy a választói reform se volt eredetileg annak a pártnak és törekvései között, amely azt a technikai obstrukció ürügyéül, vagy mondjuk: erkölcsi alapjául választotta és nem találhat-e, a választói reform teljes megalkotása után ez a párt, ha esetleg számításában csalódott, vagy érdekei nem érvényesültek, más hasonlóan tetszetős, vagy népszerűséget szerző jogcímet a technikázásra? Vagy pedig nem kezdheti-e az obstrukciót ürügygyel, vagy anélkül egy másik párt, hiszen elvégre a kisebbségi erőszak nem privilégiuma a Justh-pártnak. Csak egy eshetőséget vetünk fel, ha ma tárgyalannak is látszik az. Nem juthat-e eszébe a néppártnak, hogy Lukács Lászlót tulságosan liberálisnak találja és emiatt vegye fel ellene a névszerinti szavazások, zárt ülések és hasonló parlamenti keresztes háborúját. Valaha még azt hitték, hogy csak oly obstrukció tarthatja fenn magát, amely a közvéleményben gyökeret és rokonszenvet tud szerezni. A legutóbbi hónapok ezt az elméletet megdöntötték. Népszerűtlenebb és jobban kárhozott obstrukció még alig volt, mint a legutóbbi, amelynek ártó hatását növelte az, hogy olyan időbe esett, amikor a politikai bizonytalanság az egyébként is súlyos gazdasági helyzet tetejébe jutott. És mindez az obstrukció alól mégsem ránthatta ki a gyékényt és a tulnyomó többségnek szinte tisztelettel vegyes türelmet kellett tanusítani azokkal szemben, akik a parlamenti életet gyerekjátékokká, üres szalmacépléssé súlyosztették. Komolyan

Nem verte meg a mester.

Irta: Vértessy Gyula.

A nagy urak néha ilyenkor fekszenek le pezsgőzések, meg kártyázások után, de a műhelyek világában hat óra már késői reggel. És a kis inasgyerek még ott fekszik a keskeny ágyállvány második polcán. A többi rég a kis háromlábú székeken ült és dolgozott, de őt ma tovább hagyták aludni. Kegyelethől.

— Meghalt az anyja, — hát legalább aludja ki magát, — gondolták a pajtásai és ma nem rugattak vele csillagot, mint máskor szoktak, ha lustálkodott.

Hát bizony a gyerek anyját tegnap este elűtötte a villamos, keresztül ment rajta, ott halt meg nyomban. A gyerek később került haza az anyja holtteste mellől, azért is hagyják most békében.

Még a torzonborz-bajuszu, nagysörényű mindig részeg gazdája is csak egyszer szólt be hozzá a máskorhoz képest még szelíd hangon ordított rá:

— Hé, kölyök, a hasadra süt a nap!

Hanem mikor látta, hogy a kis szurtos milyen nyugodtan, szépen alszik, nem szólt rá többet, kiment:

— Nyomorult férgé, hagy aludjék, legalább nem érzi a szomorúságot.

A nyomorult férgé pedig, mihelyt a majsztram kitette a lábát az ajtón, nagy vigyorogva jött nyújtzkodott s vidáman gondolta el: hogy mégis csak jó dolog az, mikor az embernek meghal az anyja: alhatik akár délig. Azaz, hogy bizony csak hat óráig. Mert mégis csak muszáj felkelni. A majsztram, ha még egy-két kupicával felönt, hát másodszor már nadrágszíjjal jön be költeni. Hát inkább csak kimászik a vacokból. A délutánja ugyanis majd szabad lesz. Elmegy a temetésre és onnan mehet, ahová tetszik. Ennek a nagy délutáni szabadságnak az elgondolására, jókedvűen elkezd fűtyülni az „Ujjé a ligetben”-t. Mert a temetésről, már most elhatározta, hogy egyenesen oda fog menni. Hát még, ha lenne pénze a szibériai vasútra, akkor ez lenne életének a legszebb délutánja. Persze, jó lenne a délelőttöt is ellopni valahogy. Elvégre ilyen nagy esemény többé nem történik vele. Csak egyszer halhat meg az édes anyja. Hát ennek a napnak a délelőttjét is meg kellene ülni!

Csakhogy bajosan fog menni. S míg, mint valami kis fekete macska, szurtos ábrázatját lo-csolgatja, nyalogatja, a piszkos táblán levő maroknyi vízzel, azon töri a fejét, hogy tudná magát a műhelyből elszabadítani már délelőtt.

De csak sehogy se tud! Végre is az alkalom hozza meg neki az ürügyet. Belép a majszter.

— Te gyerek, — kérdi tőle — mikor temetik az anyádát?

Ugy gondolom, hogy délelőtt.

— Hazudsz. Odaüzentem. Csak délután. Jaj, te kutyafülvé, hogy még ilyenkor is hazugságon jár az eszed.

— Azt hittem.

S hogy a mester végig ne vágjon rajta elkezd bömbölni.

— No, ne ordíts! Mára nem verlek meg ugye! Lódulj a műhelybe.

Belődül és busan letelepszik a kis háromlábú jósdaí székre. Hozzáfog egy fejelni való cipő szétbontásához s eközben olyan bus pofát vág, hogy az első legénynek is megcsik rajta a szive:

— Öcskös, mit nyavalyogsz? Másnak is meghalt a szülőanyja; az enyém is, oszt, ihol, csak itt vagyok. Senki se élhet tovább, mint hőtig. Mindenkinek meg kell gebbedni. Majd mink is meggebedünk. Oszd' annak jobb is, aki meghött. Az anyád se éhezik legalább tovább. Aszongyák, kódnus vót. Hát a kódnusnak nem jobb, ha megdöglik? Mi a fenének nyavalyogjon itt? Hát ne vágj nekem pofákat, mert orron törüllek.

De bizony a kölyök csak vágja tovább a pofákat: végezetül még pityergésre fogja a dolgot. Nagyon elkeseríti ez a nem sikerült délelőtt. Az embernek meghal az anyja és még csak annyi haszna sincs belőle, hogy legalább egész nap ne dolgozzon!

Valahogy aztán csak elérkezett a délső délután. A mester utnak eresztette.

kellett venni a léha módon folytatott időrablást, mert a meggátlása „a parlamenti szabadság ellen intézett merénylet” lett volna.

És ez megismétlődhetik, meg lehet jósolni, hogy kisebb, vagy nagyobb időszak elteltével meg fog ismétlődni. A mostani kormányváltás csak annyit jelent, hogy a lidércnyomás után kissé fellelegzik az ország. Ez azonban csak félmegoldást jelent. Teljes, tartós békét és biztonságot csak az szerezhethet a politikában, ha a technikai obstrukciónak lehetőségét kiirtják, vagy azt olyan rendkívüli alkalmakra szorítják, amikor komoly nemzeti veszedelem teszi minden kétséget kizáróan indokolttá ennek a kivételes parlamenti fegyvernek igénybevételét. Ha a nemzet nemcsak egy obstrukciótól, hanem a kisebbségi önkény általánosan kísértő veszedelmétől megszabadul, akkor több, teljesebb örömmel, bizalommal nézhet jövődjé elébe.

Bucsuzó kormány.

— A képviselőház elnapolása. —

(Saját tudósítónk telefonjelentése.)

Budapest, április 18.

A Héderváry-kormány ma már elbucszott a képviselőháztól. A Ház mai formális ülésén, melynek egyéb tárgya nem volt, mint a kormány lemondásának bejelentése, a nemzeti munkapárt ismét ovációt rendezett vezérének és megteremtőjének. Az ülés kezdete előtt egy perccel, amikor Návay elnök már beesőngette a képviselőket az ülésterembe, a munkapárti képviselők a jobboldali folyosón zajosan megéljenzék Héderváry grófot. Az éljenzés zaja behatolt az ülésterembe is, ahol a baloldal szinte fölriadt tőle.

— Éljenzik — Lukácsot! — kiáltott föl Juth Gyula.

Amint azonban Héderváry gróf a terembe lépett, nyilvánvalóvá lett, hogy neki szól az ováció és nem az utódnak: a munkapárt percekig tapsolt a távozó miniszterelnöknek.

Héderváry grófnak különben a bucsuzás — szemmel láthatóan jól esett. Olyan erős, határozott és vidám hangon még sohasem beszélt a Házban, mint ma, amikor bejelentette, hogy: a kormány a Ház politikai irányítására többé nem alkalmas; ennél fogva beadta lemondását.

A munkapárt ismét hosszasan tapsolt és Héderváry gróf kiment a teremből — nyolc év lefolyása alatt immár negyedszer, mint bucsuzó miniszterelnök.

— De oda ne csavarogj a temetés után, mert szíjjat hasítok a hátadból!

— Ugyan, hogy csavarognék ilyenkor? — s apró fekete szemét sunyi áhitattal emeli az ég felé.

— Hát csak azé mondom! No, ökkecc, mars!

Mikor kiért az utcára, széles vigyorgás ült ki az arcára. Hogy ne is ült volna! Hiszen egy ilyen kis nyavalyásnak ritkán van része egész délutáni szabadságban. Még a vasárnap délutánok lennének olyan, aminő szabad délutánok, de akkor is, ha nem kell a majsztranné gyereket ringatni, cipelni, etetni, hát a legényeknek kell egyre hordani a sört, bort, pálinkát a kocsmából. Szóval a vasárnapjai se valami dicsőek. De ez a mai délután: Ez aztán igazi ünnep! Estelig az övé a világ. Nem lökdösik, nem rugják, mint a műhelyben s nem fenyegeti állandóan a mester keze, holmi pofonokkal, lágyékon ütésekkel és hajkitépésekkel!

Ur! Csinálhatja azt, amit akar, mehet oda, ahová akar és nem kell olyat tennie, ami neki nem tetszik.

Neki pedig első sorban az nem tetszik, hogy a temetésre elmenjen. Elvégre azt az öreg asszonyt eltemetik úgy is. Ez a világos logika aztán teljesen meggyőzi őt arról, hogy nemcsak kellemetlen, de fölösleges is lenne neki elmenni a temetésre.

(A képviselőház ülése.)

Héderváry Károly gróf miniszterelnök és kormánya a képviselőház mai ülésén másodszor is elbucszott a Háztól s ezt a bucsuzást a meglepő szimpátiának ugyanolyan tüntető jelei kísérték, amilyenben emlékezetes első lemondása után volt része. Az egész munkapárt, amely majdnem az utolsó emberig megjelent az ülésen, szeretettel vette körül a távozó vezért, ünnepelve kísérte be az ülésterembe s lelkesen, zajosan, melegen tüntetett mellette és kormánya mellett, amikor a lemondás bejelentése után elhagyta a termet.

A miniszterelnök ezuttal sem, mint első lemondása után sem, terjeszkedett ki a kormányválság rugóinak megismertetésére. „A kormány arról győződött meg, hogy a fönálló körülmények között a Ház politikai irányítására többé nem alkalmas, ezért lemondott” — ez volt minden, amivel távozását megokolta. A Ház szinte szó nélkül vette tudomásul a távozást és határozott akképen, hogy üléseit az új kormány megalakulásáig elnapolja.

Az ülés előtt a nevezetes parlamenti események megszokott képét mutatta a Ház: korán megnépesedtek a folyosók, a pártok csaknem teljes számban fölvonultak, csoportok hangos beszélgetése hallatszik mindenfelől. Háromnegyed tizenegyre megszólaltak a terembe hívó elnöki csengők, de a folyosó népe még künn maradt: várja a kormányt. Amikor Héderváry gróf és a kormány tagjai a miniszteri szobák felől a jobboldali folyosóra értek, a folyosón szorongó munkapárt zajos lelkes tapsba tört ki s taps és éljen kísért a miniszterelnököt a terembe, ahol még nagyobb erővel ujjalt meg az ováció. Héderváry gróf meglepetten köszöntö meg pártjának az üdvözlést.

A kormány tagjai elfoglalták helyüket, mire lecsendesedett az ováció: a terem sűrűn feketélt a képviselők sokaságától, de az ellenzéki pártvezérek közül hiányzott Apponyi, Andrássy, Kosuth, az egész baloldalon csak Juth Gyula vezérkedett.

Návay elnök első bejelentései még a zajba veszttek, csak akkor támadt csend, amikor bemutatta Zichy Aladár gróf levelét, melyben kéri, hogy a választójog előkészítésére küldendő pártközi bizottság dolgaiban benyújtott indítványát később okhassa meg.

Az elnök ezután a miniszterelnököt hívta föl szólásra s Héderváry gróf a Ház feszült figyelmé mellett beszélni kezdett:

Van szerencsém a tisztelt Háznak tudomására hozni, hogy mivel a kormány arról győződött meg, hogy a fönálló körülmények között a Ház politikai irányítására többé nem alkalmas, beadta lemondását, melyet ő felsége legkegyelmesebben elfogadni méltóztatott. Arra kérem a tisztelt Házat, hogy addig, míg új kor-

Majd bolond lenne, hogy oda menne. Egy szabad délutánra tesz szert nagy kinnal, s azt majd holmi unalmas temetésekkel tölti. Meg aztán nem is nagyon lenne neki most tanácsos odaülni az orrát. Az anyja elég rendetlen, részeges személy volt: isten tudja, micsoda rendetlenség marad utána. Még tán adósság is. Hiszen mindig tartozott, hol az ágyért, amire hálai járt, hol pálinkáért, hol a fene tudja, miért. No, hiszen nem is valami nagy dicsőség volt rá ez a korbély kol-dusasszony. Jó, hogy elvitte az ördög. Még majd neki kellett volna tartani!

Jaj, dehogy is megy oda! A koporsóját is bizonyára hitelbe vették neki! Még azért is, neki lenne mit hallgatni! Meg az ágyneve is milyen mocskos lehet! Még vele mosatnák ki!

De legalább attól a vén munkástól fél, aki ott lakott az anyjával s akinek az anyja állítólag mindig tartozott egy hatossal.

Dehogy megy! Hogy még a hatost is követeljek rajta!

Jobb lesz a ligetbe! „Ujjé a ligetbe, de szép!” S míg füttyürészve lohol kifelé a ligetbe, emlékezetében megjelenik a toprongyos, vén asszony alakja, akit annyiszor szedtek föl részegen az utcán.

Szinte hallja az emberek gunyos kacagását is, mely kísérni szokta az anyját, mikor ott tan-torgott az utcán.

Ujjé, de jó is, hogy többé nem hallja!

mány alakul, méltóztassék a Ház üléseit elnapolni.

A jobboldalról helyeslés hangzott föl, az elnök pedig mint határozatot hirdette ki a miniszterelnök javaslatát, fölhatalmazást kért a legközelebbi ülés összehívására s a parlamenti szünet alatt esetleg megürülő kerületekben a választás körül való intézkedésre.

Az ülésnek ezzel vége volt. A kormány föl-emelkedett a helyéről, mire a jobboldal újra viharos ovációba kezdett. A munkapárt tapsoló és éljenző tömege között hagyta el helyét a kormány s a lelkesedés, amely a folyosóra is kihullámozott, csak akkor ült el, a mikor a miniszterek szobáikba vonultak vissza.

(Az utolsó tanácskozás.)

A Budapesti tudósító jelenti: A lemondott kormány tagjai ma délelőtt a képviselőház ülése előtt Héderváry Károly gróf elnöklésével rövid értekezletet tartottak.

(A miniszterelnök látogatói.)

Héderváry Károly gróf miniszterelnököt a képviselőház mai ülése után Návay Lajos, a képviselőház elnöke, Vojnich István báró, Daniel Gábor és Ghillány Imre báró, a nemzeti munkapárt elnökei, végül Tisza István gróf kereste föl.

(Bucsú a főrendektől.)

A főrendiház holnap, pénteken déli 12 órakor ülést tart, amelyen Héderváry Károly gróf bejelenti a kormány lemondását.

SPORT.

+ Fővárosi Testedzők Köre — AAK. football mérkőzése. A tavaszi idényre összeállított programot változatlan pontossággal igyekeznek lebonyolítani az Aradi Atletikai Klub annál is inkább, mert a közönség mult vasárnapi nagy érdeklődése arról tett tanúságot, hogy a sportért lelkesedni és áldozni minden vidéki város közönségénél nagyobb mértékben képes. Ezt az érdeklődést szolgálja az Aradi Atletikai Klub vasárnap délután is, amikor a fővárosi sportegyesületek egyik legszimpatikusabb csapatát, a másodosztályú husvéti serleg győztesét, a Fővárosi Testedzők Körét látja vendégül. A csapatban kiváló játékosok szerepelnek, így többek között Farkas centeresátár, ki a Magyar Testgyakorlók Körének csapatában játszott szélső esatárt, továbbá jobbösszekötőjük, kit Bodnár után a legjobb összekötő esatárnak tartanak Budapesten. — A mérkőzés délután 4 órakor kezdődik s a rendes helyárok mellett tekinthető meg.

Egyszerre csak egy kez nehezedik a vállára: — Hej, kölyök, elkéstél: az elebb vitték ki a pálinkás szírttyó anyádat. Még utólrhetnének őket, ha a lábaid a nyakadba szednének.

A munkás volt, akinek állítólag mindig tartozott az anyja. A gyerek halálra ijedt. No, ez megint követelni fog rajta és ha nem tud adni neki, oldalba rugja, régi, jó szokás szerint. Hát itt is pityergésre fogja a dolgot, hátha így könyörületet ébreszt.

— Ne bögj, te állat! Örülj, hogy megdöglött. Oszti meg örököltél is utána.

— Mit beszél? — kérdi a gyerek, villogó szemmel.

— Ugy-e, hogy nem pisesz már, te csirkefogó? Bizony, örököltél. Két korona maradt utána. Ott találtam a vánkosa alatt. Négy hatossal tartozott nekem azt levontam, ne, a többi! Aszonta, hogy adjam neked. Neked kodulta össze. Ne, tedd el! Jó a piz az embernél, ha fáj valamije. Mert hát az a vén, részeges asszony mégis csak az anyád volt. Hát így az egészségre, akármondani a vigasztalásodra egy-két deci borcskát, oszti elfelejted az egész dolgot...

Az utolsó szavakat már nem is hallgatta végig a gyerek. Megesőrgötte a zsebében a filléret és rohant az első trafikba cigarettát vásárolni: azután felkapaszkodott egy villamosra s kikocsizott a ligetbe. Ott ivott sört, jól beuzsonázott, szibériai vasutazott, a Barokaldiba is benézett a karzatra és jókat röhögött a bohócok.

A vízmű-per táblai ítélete.

— A megváltási ár új kiszámítása. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, április 18.

Megírtuk, hogy a nagyváradi királyi tábla nem hagyta jóvá a vízmű perben az aradi törvényszék által hozott ítéletet, hanem azt feloldotta és bizonyítás megtartását rendelte el. A tábla ítélete már Aradon van és tizenkét írott oldalra terjed. Kitűnik belőle, hogy nem olyan súlyos a helyzet a másodfoku döntés után a város közönségére nézve, mint az a szűkszavú nagyváradi táviratok vétele után elképzelendő volt.

Az ítélet indokolásában ugyanis kimondja a tábla, hogy a bíróság meggyőződésének kialakulására és így bírói döntésre nézve nincs elegendő támpont a tekintetben, hogy a már eljárt szakértő bizottság a vízvezetéknek valóban a tiszta jövedelmét számította-e ki és valóban azokat a számítási tényezőket vette-e figyelembe, melyek a szerződés rendelkezései alapján a számításnál a vízvezeték tiszta jövedelmének átlagát eredményezi. Így például nincs a tábla véleménye alapján megnyugtató adat arra nézve, hogy a vízvezeték tiszta jövedelme átlagának kiszámításánál a könyvelési adatok helyett alapul vehetők-e a társaság mérlegében kitüntetett tiszta nyereségek.

Ha a szakértők erre majd megnyugtató választ adnak, a törvényszék a nagyobb részletességgel kidolgozandó határozatában ismét arra az álláspontra helyezkedhetik, amelyet először elfoglalt.

Az ítélet rendelkező részében utasítja a tábla a törvényszéket, hogy az alperes részvénytársaságtól szerezze be üzleti könyveit s azokat szakértőkkel vizsgáltsa meg. A szakértők azután terjesszenek be indokolt szakvéleményt arra nézve, hogy mennyi volt a vízvezeték tiszta jövedelme évenként 1900. november 30-tól 1907. évi november 30-ig. A kinevezendő szakértőknek arra nézve is véleményt kell adni, hogy a vízvezeték-társaság évi mérlegében kitüntetett tiszta nyereség és a könyvekből kiszámítható évi tiszta jövedelem azonos kereskedelmi fogalom-e? Részletes utasítást ad azonkívül még a tábla a kinevezendő szakértőknek a vízvezeték társaság tiszta jövedelmének és vagyonának megállapítására vonatkozó-

esetlenkedéseinek. Azután beesteledvén, hazaindult. Még jutott az utra is egy óriási kili.

Késő este került haza. Biztosra vette, hogy a gazdája elnápálgolja. De nagy csodálkozására szeliden beszélt hozzá:

— Megérdemelne, ugyan, hogy elverjelek, amiért oda csavarogtál, de ma temettek az anyádat, hát nem bántalak. Hanem most már nincs ám senkid, csak én vagyok. Nálam el is lehetsz, ha megbecsülsz magad, de kitaposom a béled, ha még egyszer ilyen későn mersz hazajönni.

Bement az inasszobába, felmászott az ágyába. De sehogyse tudott elaludni. Régi dolgok jutottak az eszébe. A kis falu, ahol született, a kovácsműhely, ahol az apja dolgozott, meg az anyja, aki akkor olyan jó, olyan szelíd, olyan szép volt. Egyszer az apja hozzá akarta vágni a kalapácsot, az anyja elébe ugrott s úgy védte a testével. Szinte hallja az ijedt kiáltását:

— Jaj, fiacskám!

Egyik legény mesélte valamelyik teli estén, hogy aki vénen meghal, az akár a pokolba, akár a mennyországba jut, megint olyan szép lesz, mint fiatalon volt. Hát az ő anyja megint olyan szép, fehérpiros képű, mint akkor! Hogyne szeretné, hiszen máris adott neki pénzt, pedig alig ment még el...

S a kis csirkefogó szurtos arcán, míg végig csorognak a könnyek, mintha rosszul is esnék neki, hogy nem verte meg a mester. Érti, hogy megérdemelte volna! S szinte megnyugtatta magát vele, hogy holnap reggel majd valószínűleg rugásra ébred.

lag. Az így nyert adatok alapján a szakértő-bizottság újból megállapítja a megváltási árat; függetlenül az előző megállapítástól.

A tábla ítélete szerint a peres felek mindegyike a bírósági szakértő bizottságba 3-3 szakértőt javasol, akik közül a törvényszék a felek észrevételeinek és kifogásainak meghallgatása után alakítja a 3 tagú szakértő-bizottságot. A szakértő-bizottság tagjainak mindenesetre jártasoknak kell lenni a gyári üzem kereskedelmi szakában, de mellőzendők az ez ügyben peren kívül már eljáró szakértők.

Lukács László meghívása a királyhoz.

— Meggyőzés Tisza Istvánnal. — Mit kívánnak Justhék?

(Saját tudósítónk telefonjelentése.)

Budapest, április 18.

Kétségtelen, hogy az új kormány megalakításával a király Lukács László pénzügyminisztert fogja megbízni. Héderváry gróf miniszterelnök a királynak ezt a szándékát már tegnap este közölte Lukács Lászlóval.

A képviselőház mai ülése után Lukács László egy óra hosszáig értekezett Héderváry gróffal, ezután pedig Tisza István gróf látogatását fogadta. akivel szintén egy óra hosszáig tanácskozott.

Lukács László ma délből egy órakor kapta meg a bécsi meghívást. Lukács egynegyed hat órakor titkára kíséretében Bécsbe utazott és holnap 11 órakor jelenik meg a király előtt. Minden valószínűség szerint, mint designált, vagy mint kinevezett miniszterelnök fog Budapestre visszaérkezni.

Lukács és a munkapárt.

Az új kormány tagjai valamennyien a hatvanhetes politikusok közül kerülnek ki és talán kettő kivételével valamennyien munkapártiak lesznek. Két tárcát, értesülésünk szerint, az Andrássy-csoportnak juttatnak. Nyilvánvaló ebből, hogy az új kormány a nemzeti munkapártra támaszkodik, — noha az új kormány megalakításának az a legfőbb célja, hogy valamely modus vivendi-t létesítsen az obstruáló ellenzékkel.

Tisza Lukács mellett.

A Lukács-kormány a választójogi reform kérdésében azonnal állást foglal — a legliberálisabb irányban és ennek fejében a Justh-párt abbahagyja a technikai obstrukciót. Mivel az általános, egyenlő és titkos választójog ellenzőinek Tisza István gróf a vezére: igen sok dolog azon fordul meg, hogy milyen álláspontra helyezkedik Tisza István gróf a Lukács-kormányval szemben?

Értesülésünk szerint Tisza nem nehezteli meg az új alakulás létrejöttét, a Lukács-kormányval szemben várakozó álláspontra helyezkedik. Tisza István gróf embereivel ott lesz a Lukács-kormányt támogató munkapárt soraiban és a kormány ellen csak akkor foglalna állást, ha magában a választójogi törvényjavaslatban oly konkrét intézkedéseket látna, melyeket teljességgel elfogadhatatlanoknak tartana.

Tisza István gróf az utolsó időben mindig hangoztatta a munkapártnak Lukács László politikai integritását; Lukácsal szemben a legkevésbé sem volt elfogult és ennél fogva több, mint valószínű, hogy a ma déli hosszas tanácskozáson Lukács Lászlót biztosította Tisza István gróf legalább is a passzivitásáról.

Aggodalmak a Justh-pártban.

A Justh-párt a Lukács-kormányval szemben abbahagyta a technikai obstrukciót, mert az új kormány garanciákat fog nyújtani az általános, egyenlő és titkos választójog törvénybeiktatására.

Hogy miben állanak ezek a garanciák, ezt egyelőre a pártnak csak a vezérei tudják. A képviselőház mai ülése előtt a dolognak ezt az új fordulatát igen élénken tárgyalták az ellenzéki képviselők. akik közül többen igen szkeptikusan nyilatkoztak az új alakulásról.

— Az új kormány meghalt. — mondták, — mielőtt megszületett volna!

Nevezetesen nem látnak garanciákat, mert nem látnak — Justh-párti minisztereket. Az a körülmény pedig, hogy Andrássy hívei közül is bejut egy-két ember a kabinethe, egyenesen gyanút keltett.

— Az oly kormány, — mondták, — melyet Tisza és Andrássy támogat, nem hozhatja az igazi általános, egyenlő és titkos választójogot.

Különösen békétlen volt a baloldali folyosó közönsége, a „negyedik rend”, melyet Justh Gyula parlamenten kívüli (sokszor ellenőrző) tábora alkot: a politikának kibiceit a szocialisták, szabadgondolkodók, reform-klubbeliek, radikálisok, akik hónapok óta megszállva tartják a folyosót. Ezek szintén nem látják a „garanciákat”, a kibontakozást ők nem így képzelték, hogy őket meg sem kérdezték.

Maga a Justh-párt azonban talán egy-két tagjának kivételével, habár székszízzel is, de éppen oly kitartással követi vezérét, mint eddig. Sőt ma megjelent a Házban a pártnak az a néhány tagja is, aki az utolsó időben már nem vett részt az obstrukcióban.

A Kossuth-párt könyomatos, a Magyar Tudósító a Justh-párt aggodalmairól a következő bécsi jelentést közli:

Bécsi politikai körökben úgy tudják, hogy Lukács László kormányvállalásának még igen nagy nehézségek állanak útjában. A Justh-párt ugyanis, hír szerint, olyan föltételeket állít föl, amelyeket Lukács László aligha teljesíthet, minthogy ő az egész munkapárti többségre akar támaszkodni. A Justh-párt állítólag Batthyány Tivadar gróf számára követel egy miniszteri tárcát az új kabinetben és ezenkívül azt kívánja, hogy új kormány-többség alakuljon a Tisza-csoport kizárásával. Minthogy azonban Lukács László és Tisza István gróf között Héderváry gróf közvetítésével állítólag már megállapodás jött létre, teljesen kizártnak tartják, hogy a Justh-párt kívánságait Lukács László teljesítse.

Az új miniszterelnök tervei.

Nagy kérdés ezek után, mit akar Lukács? Hozzá közelálló oldalról a következő felvilágosítást kaptuk a kiszemelt miniszterelnök terveiről:

Lukács az egész kabinettet változatlanul meg akarja tartani. Hozzátehetem, hogy csak egyelőre. Elsősorban az ő régi bizalmas politikai barátait, Csáky Albin grófot, Kabos Ferencet és Erdély Sándort akarja bevonni a minisztériumba. Egyebekben pedig sem Tisza-politikát, sem Justh-politikát nem fog csinálni, hanem a maga politikáját. Minden ellenzéki párttal keresni fogja a megértés útját, de egyikkel sem lép bizalmasabb viszonyba. Ha ezen az alapon megalakíthatja a kabinetet, akkor vállalkozni is fog.

A parlament folyosóján ma sokan voltak, akik pesszimistikusan néztek ennek a vállalkozásnak nehézségeit. Lukács mellett ma is forgalomban volt néhány név és följegyzendő az is, hogy Polónyi Géza volt az, aki Wekerle Sándor nevével harsogtatta tele a folyosót. Hogy ez a korteskedés nem Wekerle intenciója ellenére történt, erre következtetni lehet abból is, hogy tegnap délből több képviselő is látta Wekerlét és Polónyt az Országos Kaszinó kapujában, amint nagy buzgalommal beszélgettek. Wekerlén kívül a folyosó tippjei még Zichy János gróf, Láng Lajos báró.

Budapestről jelentik: Lukács László miniszterelnöki vállalkozásával kapcsolatban az egyes

miniszteri székek betöltésére vonatkozó kombinációk erős rajzásban vannak. Mint pozitívumról beszélnek arról, hogy Zichy János gróf marad és arról a hajlandóságáról már ígéretet is tett Lukács Lászlónak.

Az új kabinet a Magyar Hírlap értesülése szerint a következőképp fog alakulni:

Miniszterelnök: Lukács László.

Ő felsége személye körüli miniszter: Festetics Tasziló herceg.

Horvát és dalmát miniszter: Pejachevich Tivadar.

Belügyminiszter ideiglenesen: Lukács László.

Pénzügyminiszter: Lukács László.

A kereskedelmi, földművelésügyi, igazságügyi, honvédelmi és kultuszminiszteri tárcák nem cserélnek gazdát.

A delegációk ülése.

Bécsből jelentik: A Neue Freie Presse esti lapjának jelentése szerint Lukács Lászlónak az a szándéka, hogy a delegációk csakis a végleges közös költségvetés megszavazására üljenek össze és pedig a véderőjavaslat elintézése után.

Kétezer ember halála a Titanicon.

— Hétszáz csak a menekült. — Újabb részletek a katasztrófáról. —

London, április 18.

Még ma is nagy a bizonytalanság a Titanic katasztrófájából megmentett utasok száma dolgában, valamint a menekültek névsora sem ismeretes. Az eddigi adatok alapján csupán annyi bizonyos, hogy körülbelül kétezer emberélet veszett el s ki van zárva, hogy a Kárpátia kívül valahol menekültek lennének. A bizonytalanság szinte bénító, a Kárpátia ugyanis, amelynek fedélzetén vannak a menekültek, még csak holnap-holnapután fog Newyorkba érkezni. Ugy látszik, hogy a menekültek száma nem több hétszáznál s hogy a legénységen kívül férfi-utas vajmi kevés került el a haláltól.

Újabb részletek a szerencsétlenségről.

A Titanic-nak a jéghegygel való összeütközésekor nagyon sok utasnak, aki a kabinokban aludt, nem volt annyi ideje, hogy menekülésére gondoljon. Ezeket az utasokat valóságos összevonták a páncéllemezek. Sokan a tengerbe ugrotak és a jéghideg vízbe fuladtak. Nagyon szomorú Allinson amerikai milliárdos családjának sorsa. Allinson egész családjával utazott vissza Amerikába s ő, felesége és egyik gyermeke a Titanic gözzel pusztult el és csak egyik fiát és egy cselédleányt tudták megmenteni.

A Shipping Gazette jelentése szerint a Titanicon volt ennek a hajónak építője Andrews Tamás, a Harland and Wolf Limited hajógyárnak igazgatója, s ezenkívül nyolc mérnök, akik a Titanicot első útja alkalmával tanulmányozni akarták. Mind a kilencen elpusztultak.

A Titanic gözzel a tenger fenekére süllyedt az ugynevezett Kékgyémánt is, amely Hope Diamond néven volt ismeretes. Ez a drágakő, amelynek értéke másfél millió márká, minden eddigi tulajdonosának szerencsétlenséget hozott. A köhöz a szomorú esetek hosszú sorozata fűződik. Utolsó birtokosa egy Lean Miksa nevű gazdag amerikai volt, aki most vette meg Rotterdamban és haza akarta vinni Amerikába.

A Kárpátia megérkezése.

New-yorkból táviratozzák: Azt hiszik, hogy a Kárpátia holnap, vagy holnapután reggel érkezik New-yorkba. A Kárpátia összesen hétszázöt megmentett utas van. Több vonatot készen tartanak, hogy a Kárpátia megérkezése után az utasokat azonnal New-Yorkba szállítsák.

A Kárpátia holnapra várt megérkezése alkalmából igen nagyszabású intézkedéseket tettek, hogy incidenseknek elejét vegyék. A rakodópartot

rendőrség és katonaság fogja elzárni, mert attól félnek, hogy az óriás néptömeg meg fogja kísérni a rakodópart megostromlását. A Kárpátia megérkezése után azonnal orvosok és betegápolók fognak odamenni, hogy esetleg segítséget nyújtsanak.

Magyar áldozatok?

Azok a számszavú és hiányos jelentések, amelyek a Titanic pusztulásáról szóltak, többek között azt is jelentették, hogy a Titanicon magyar utasok is voltak. Egy későbbi távirat közreadta az osztrák-magyar fedélközi utasok névsorát és ebben a névsorban két magyaros hangzású név akadt. Egy másik távirat aztán arról szólt, hogy egy Kardeza nevű magyar ember odaveszett a Titanicon. Egy harmadik távirat pedig azt a kegyetlen hírt juttatta el egy budapesti kiterjedt családhoz, hogy rokonuk: Pirnitzer Gyula bankigazgató feleségével együtt ott van a Titanic halottjai között. Ezzel szemben ma Bézelből a következő távirat érkezett Budapestre:

A White Star Line igazgatóságának megbízásából értesitem, hogy a Titanic hajóval magyar utas nem utazott. A menekültek nevei közül ma még csak kevés ismeretes. A listát, mielőtt lehetséges, elküldjük.

Pirnitzer katasztrófájáról a Budapesti Presse távirata hozott hírt. A távirat szerint a Titanic utasai között ott volt Pirnitzer Gyula, a Wiener Bankverein volt igazgatója is, aki feleségével együtt utazott. Pirnitzer tudvalevőleg New-Yorkban vállalt állást, az Amerikai Hitelbank őt nyerte meg igazgatónak és most kellett volna elfoglalnia állását. Mindketten, a férj és feleség — így mondja a távirat — ott veszték a katasztrófánál. Ma ezzel szemben a Wiener Bankvereintől kapott híreles információ alapján megállapítható, hogy a Pirnitzerről szóló hír — szerencsére — nem felel meg a valóságnak. A Pirnitzer-pár a szerencsés véletlen folytán kikerülte a Titanic veszedelmét. Táviratban tudatták, hogy a Titanicról lekértek és a Rotterdam nevű hajóval indultak amerikai útjukra.

A másik állítólagosan magyar utas neve Cardeza Tamás. Származására tulajdonképpen amerikai ember, a kinek Filadelfia körül óriás birtoka van s Montebellóban gyönyörű kastélya. A sokszoros milliós ember ezélt nyolc esztendővel házasságot kötött a szép feleségével nászutján Magyarországra is ellátogatott. A házaspár annyira megszerette hazánkat, hogy nem is vált meg tőle hosszabb időre. A nyitramegyei Kovare községben pompás kastélyt és hozzávaló földbirtokot vásárolt az amerikai milliós és az év nagy részét ott töltötte. A férj is meg a feleség is megtanult magyarul. Gyakran eljártak Budapestre s itt a Hungária-szállóban állandó lakásuk volt.

Április elején Cardeza, a felesége és anyja Bécsbe mentek, mert a fiatal asszonynak orvosi kezelésre volt szüksége. Miután Cardezzánét szanatóriumba elhelyezték, Cardeza elutazott édesanyjával, hogy visszakísérje Amerikába. Április 10-én Southamptonban a Titanic-ra szálltak föl.

Cardezzánét a szanatóriumban érte a hír a Titanic pusztulásáról. A bécsi amerikai nagykövetség nem tudott neki megnyugtató választ adni férje sorsáról. Tegnap délután aztán táviratolt kapott New-Yorkból, amely szerint férje a menekültek közt van a Kárpátian.

Új hajótörvény.

New-Yorkból táviratozzák: A szerencsétlenség hatása alatt a kongresszus törvényjavaslatot tárgyal, amely kötelességévé teszi a hajózárságoknak, hogy gözöseit több mentőcsónakkal lássák el. A kormány a tengeri államokkal tárgyalni fog az új atlanti-tengeri vonalak megállapításáról. Törvényjavaslatot fognak előterjeszteni, amely szerint mindazoknak a hajóknak, amelyek nincsenek elegendő mentőcsónakkal ellátva, meg fogják tiltani az amerikai kikötőbe való bemenetelt.

Újabb szerencsétlenség?

Halifaxból jelentik, hogy az Earl of Grey gözös dróttalan táviratokban segítséget kért, mert St.-John közelében kétezer utassal egy jéghegyre került. A kormány a Minto gözöst küldte segítségére. Az Earl of Grey a kanadai kormánynak tulajdona s háromezernégyszáz tonna tartalommal bír. Úgy látszik, hogy a hajón lévő emberek számát helytelenül közölték, mert lehetetlen, hogy ilyen terjedelmű hajón kétezer ember számára hely volna.

Hírek a katasztrófa színhelyéről.

Londonból jelentik: A menekültek száma 868 s ezek a Kárpátia fedélzetén vannak. A többi segítségre siető hajó már csak hajóroncsokat talált s üres, felfordult mentőcsónakokat. A legújabb adatok szerint a katasztrófa áldozatainak száma 1325.

Newyorkból táviratozzák: A „Prinz Friedrich Wilhelm” a „Prinz Adalbert”, továbbá az „Amerika” nevű Norddeutscher Lloyd és Hamburg—Amerika hajók jelentik, hogy a katasztrófa színhelyére érkeztek, de ott már semmit sem találtak.

Newyorkból táviratozzák: A Taft elnök parancsára kiküldött „Chester” cirkálóhajó 500 mérföldnyire van a Kárpátiától s azzal drótnélküli táviró összeköttetésbe lépett. Így minden órában várják a jelentést a Kárpátiáról.

Az „Olimpic” a „Cedric” gözös közvetítésével megáfolyja azt a hírt, mintha a „Virginian” és „Tunisian” fedélzetén menekültek lennének. A „Parisian” jelenti Montrealtól, hogy a fedélzetén nincsenek menekültek.

Az „Ultonia” Cunard gözös jelenti, hogy a katasztrófa napján a szerencsétlenség színhelyéhez közel több halászbarkát látott. Nincs kizárva, hogy ezek menekülteket vettek fel.

Kétezer halott?

Newyorkból táviratozzák: Az Evening World és az Evening Sun című estilapok közlik a következő marconigrammokat, amelyeket a campertown-i (New-Scotland) marconihivatal továbbított Newyorkba:

A „Franconia” közvetítésével összeköttetésben állunk a „Kárpátiával”. Így hivatalosan tudathatjuk, hogy a Titanic egy óriási jéghegygel ütközött össze. 2000 ember veszett el s a Kárpátia fedélzetén mindössze 700 menekült van, akiknek javarésze nő.

Hiszterikus pánik New-Yorkban.

A New-York Herald párisi kiadása leírja azokat a rettenetes jeleneteket, amelyeket a katasztrófa híre New-Yorkban előidézett. Hétfőn korán reggel az összes newyorki lapok számszavú rendkívüli kiadást adtak ki: A Titanic összeütközött egy jéghegygel és süllyed. Rettenetes volt ennek a hírek a hatása. A százazrekre menő tömeg, amely a City felé volt utban, most az ugynevezett „Newspaper Square” felé fordult, ahol a legtöbb lap szerkesztősége van. A White Star Line-nak a Brooklyn híd közelében levő palotája előtt életveszélyes volt a tolongás s a börze, amelyet kevéssel előbb nyitottak meg, csakhamar kiürült. Az összes nyilvános telefon és táviróállomásokat a szó teljes értelmében megostromolta a közönség.

Az óriási tömeg hiába várakozott óraszámra az újságok kirakatai előtt, nem érkezett újabb sürgöny. A drótnélküli táviratóösszeköttetés valami zavar miatt megszakadt s semmi biztosat sem lehetett tudni. Ez a bizonytalanság bénítóan hatott mindenkire s valami egészen különös, hiszterikusnak mondható pánik tört ki.

Végre néhány óra elteltével, délből egy óra tájban megnyugtató hírek érkeztek, amelyek szerint az összes utasok megmentültek, sőt maga a Titanic is utban van Halifax felé. Röviddel ezután azonban, délután 4 óra 15 perckor megérkezett a Hírbíró. A kanadai állami tengerészeti hivatal ugyanis a Minia útján azt a hírt kapta Cap-Racéről, hogy a segítségül siető hajóknak már nem sikerült megmenteni a Titanicot.

Néhány pillanat múlva már egész Newyork tudott a szörnyű hírről. Az újságok elárasztották a várost rendkívüli kiadásaikkal, amelyek nyomán nagy izgatottság támadt. Az izgatottság oly rettenetes volt, különösen a Cityben, hogy a nagyobb irodák vezetői kény-

telenek voltak rögtön elengedni felízgatott, hivatalnokait, az üzleti élet szünetelt. A Broadway alsó részén az újságkiadó paloták előtt oly nagy volt a tömeg, hogy a forgalom teljesen megakadt, amire az utóbbi években nem volt példa Newyorkban.

Miért voltak Európában a milliósosok?

A londoni lapok érdekes apróságokat közölnek a Titanic nagyobbreszt elveszett utasairól. Tudvalevőleg Widener philadelphiai milliósos és családja szintén a hajón voltak. Mrs Widener Európából egy csodaszép, nagy értékű sevres-i porcellán gyűjteményt vitt magával. De *Roths* gróf, aki megmenekült, férjéhez készült, ki nemrégiben narancsültetvényt vásárolt Kaliforniában. *Archibald W. Butt* őrnagy, Taft elnök szárnysegédje, kiről eddig még semmi hír sem érkezett, rendkívüli küldetésben Rómában volt, hol a pápa és az olasz király hosszabb magánaudiencián fogadták. Elveszett többek között mr Thomas Pears is, a híres szappangyáros, akinek Pears Soap című reklámjai az egész világon elvannak terjedve. *Mr. Robert Daniel*, egy másik philadelphiai milliósos direkt azért utazott Európába, hogy 5000 koronáért egy gyönyörű kutyát vegyen. A remek állat és ujdonsült gazdája együtt veszték a hullámsírba. Elveszett *Mr. Henry B. Harris* is, a legismertebb amerikai színházdirektorok egyike, aki gyakran időzött Bécsben új operettek és vígjátékok megvétele céljából. Most is azért indult kontinentális körútra. Nincs hír *Jaques Futrelle*-ről, a fiatal íróról sem, akinek „*A gondolkodógép*” című regénye rendkívüli népszerűségnek örvend. Elveszett *Lord Ashburton*, az angol felsőház tagja, aki vadászni utazott Amerikába.

Az osztrák miniszterelnök perfidiája.

— Megütközést keltett beszéd. —

(Saját tudósítónktól.)

Bécs, április 18.

A Reichsrat mai ülésén kizárólag a horvát ügyekkel foglalkoztak és a szónokok a leghevesebben támadták Khuen-Héderváryt, a kormányt és Magyarországot. Az ez ügyben elhangzott interpellációkra *Stürgkh* osztrák miniszterelnök válaszolt és pedig oly felháborító módon, hogy a válasz minden valószínűség szerint újabb politikai nehézségeket fog előidézni. Mindenesetre a horvát események a magyar országgyűlés legközelebbi ülésén nagy vitát támasztanak és nincs az sem kizárva, hogy az új kormány állását megnehezítik. Az osztrák miniszterelnök, a legteljesebb mértékben elítélendő beszédében a következőket mondotta:

— A horvátországi események ugyan kizárólag magyar belpolitikai kérdést képeznek, miután az a két ország az 1868-iki törvény alapján egységes államjogi viszonyban áll egymással. Ennélfogva ezekre az osztrák kormány semmiféle befolyást nem gyakorolhat. Ő azonban mégis azt a kérdést veti fel, hogy milyen terjedelemben érinti a monarchia kül- és belpolitikai érdekeit a horvát alkotmány felfüggesztése? Mindenekelőtt az a kérdés merül fel, vajon azáltal, hogy a monarchia egyik integrális részében az alkotmányt felfüggesztették, nincs-e érintve a hatvanhetes kiegyezés is, amely tudvalevőleg az egész monarchia területén alkotmányos politikai intézkedésekre van alapítva. Kérdés továbbá az is, vajon a mostani horvát események által nem akad-e meg az a fejlődés, amely az utóbbi időben Bosznia és Hercegovinában megindult és nem érinti-e a horvátországi alkotmány felfüggesztés kifelé a monarchia érdekeit. Ezen körülmények figyelembevételével az osztrák kormány tudni fogja kötelességét és a

kellő időpontban ezen érdekek védelmére közbe fog lépni. Reméli, hogy Horvát-Szlavonországban nem sokára vissza áll a teljes alkotmányosság.

Politikai körökben az osztrák miniszterelnöknek ezarait a legnagyobb felháborodással és megütközéssel tárgyalták.

TÖRVÉNYKEZÉS.

Hat évi fegyházzal sújtott kereskedőseged.

— Az aradi esküdtbírósa ítélete. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, április 18.

Az aradi kir. törvényszék, mint esküdtbírósa ma ítélkezett Adamovics Mihály, a gyilkos kereskedőseged ügyében. Az esküdtek verdiktjukban bűnösnek mondták ki Terék Klára meggyilkolóját s a törvényszék 6 évi fegyházra ítélte.

Reggel kilenc órakor nyitotta meg a tárgyalást Köller János táblabíró, esküdtbírósa elnök. A bíróság megállapította a kérdéseket, melyek közül az egyik Terék Klára szándékosan, de nem előre megfontolt szándékkal elkövetett megölésére vonatkozott. A másik özvegy Terékné ellen elkövetett megölési kísérletre, a harmadik, a védő által indítványozott kisegítő kérdés arra, hogy a gyilkosságot Terék Klára akaratából követte el Adamovics Mihály.

A kérdések megszövegezése után Fikler Károly dr. kir. ügyész, a vádhatóság képviselője beszédében kifejtette, hogy a vádlott már több ízben kísérletet tett arra, hogy Terék Klárát, állítólag önmagával együtt megölje. Ez azonban nem sikerült. Hogy közös elhatározással akartak volna megvalni az élettől, arról szó sem lehet, mert a leány erre sohasem volt kapható. A tárgyalás folyamán — ugymond az ügyész — beigazolódott, hogy Adamovics létkény volt a leányra s ezért követte el tettét. Kéri az esküdteket, hogy az első kérdésben, a szándékos emberölésben mondják ki bűnösnek.

Utána Friedmann Ignác dr. védőbeszédében vázolta Adamovicsnak egész életét s azt a lelki rugót, amely őt arra vezette, hogy kedvese ellen merényletet kövessen el. Ama vád alól azonban. — ugymond — hogy az asszonyt is megakarta volna ölni, már tisztázódott Adamovics.

Az elnök ezután rövid rezümében kioktatta az esküdteket, azután átadta a kérdéseket a legidősebb esküdtnak s az esküdtek tanácskozássra vonultak vissza.

A tanácskozás mintegy háromnegyed óráig tartott. Tizenegy óra után kevéssel hirdette ki Stein Zsigmond, az esküdtek főnöke a verdiktet. A tizenkét polgárbíró az első főkérdésre igennel, a többi kérdésre nemmel felelt s így az esküdtek Adamovicsot Terék Klára ellen szándékosan, de nem előre megfontolt szándékkal erős felindulásban elkövetett emberölés büntetében mondták ki bűnösnek.

A verdikt felolvasása után a bíróság rövid tanácskozássra vonult vissza, majd kihirdették az ítéletet: a törvényszék hat évi fegyházra ítélte a gyilkost. Adamovics, aki tegnap még olyan higgadtan és nyugodtan mondta el a véres gyilkosság történetét, most egész testében remegni kezdett, majd zokogva borult le a vádlottak padjára. Az ítélet ellen a védő semmiségi panaszt jelentett be.

AZ ARADI KÖZLÖNY telefonszámai:

Szerkesztőség (éjjel-nappal)	— 357
Szerkesztőség (csak éjjel használható)	
mellékállomás)	— 151
Kiadóhivatal és hirdetés osztály	— 151
Nyomda	— 151

Utcán inzultált aradi vállalkozó.

— Kutyakorbácsa a követelésért. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, április 18.

Az aradi rendőrbíróshoz ma délelőtt fél tizenkettőkor a Luther-téren posztoló rendőr előállította Bobojcsó Bélát, aki egyik aradi temetkezési vállalatnak üzletvezetője. Az üzletvezető ellen a rendőr feljelentést tett nyilvános botrány okozásáért és csendháborításért. Azonnal kihallgatta őt a bíró és az izgatott, a néhány perccel előbb lejátszódott utcai botrány hatása alatt álló fiatalember beismerte, hogy csakugyan botrányt okozott, amennyiben Varga Lajos temetkezési vállalkozót, akinek a Weitzer János-utcában van üzlete, az evangélikus templom mellett, a nyílt utca során kutyakorbáccsal megtámadta és inzultálta. Szathmáry Béla dr. hat napi elzárásra átváltoztatható 120 korona pénzbüntetésre ítélte el Bobojcsót.

Az inzultust és annak hátterét a következőkép mondotta el a támadó:

— Én hosszabb ideig Varga üzletvezetője voltam, de ezelőtt hat hónappal kiléptem üzletéből. Ahogy megszűnt köztünk az üzleti viszony, Varga valóságos hajszát indított ellenem, becsületsértő kifejezésekkel illetett, amiért be is pereltem. Varga ezzel szemben 450 korona erejéig indított ellenem pert, amely összeggel nézete szerint a nekem adott ajándéktárgyak fejében tartozom neki. Sebess Béla közvetítésével a per tárgyalása előtt olyforma megegyezést kötöttünk, hogy abban az esetben, ha én visszavonom az ellene indított becsületsértési pert, ő is visszavonja sommás keresetét. Én elfogadtam az ajánlatot, visszavontam a pert, — de Varga ennek ellenére fenntartotta keresetét, amelyben ma volt a tárgyalás Bozoky Máttyás járásbíró előtt. Varga letette az esküt követelésének valódiságára és ennek alapján el is marasztaltak.

Felindulva hagytam el a járásbírószágot, mert véleményem szerint az összeggel nem tartozom. Az utcára érve megszólítottam Vargát hátulról, és megkérdeztem tőle, miért esküdt meg hamisan. Ő erre cinikusan nevetni kezdett, mire előntött a düh, előrántottam a kutyakorbácsomat és háromszor végig sújtottam rajta. Ellenfelem erre nekem jött s én őt mindaddig ütöttem, amíg szét nem választottak bennünket.

Mivel véleményem szerint Varga a bíróság előtt ma hamisan esküdt, ellene ügyvédem útján megteszem a feljelentést.

Ezzel szemben Varga Lajos a következőképpen mondotta el az affér keletkezését és lefolyását:

— Két évig volt nálam alkalmazásban Bobojcsó, amikor még a minorita palotában levő üzlet tulajdonosa voltam, amelylyel azonban később felhagytam és a Weitzer János-utcában nyitottam üzletet. Itt két hónapi szolgálat után kilépett tőlem és kilépése alkalmával írásban ismerte el, hogy 450 koronával tartozik nekem. Én ezt a tartozást pereltem és ma volt a per tárgyalása a járásbírósnál. Követeléseim bizonyítására a bíróság íráson kívül szükségesnek tartotta az eskü kivételét, én letettem az esküt és pernyertes lettem. Eltávoztam a bíróságtól és amikor az evangélikus templomhoz értem, hátulról rám támadt az ellenfelem, ütést mért rám. Én megfordultam, rá akartam magamat vetni, de ebben megakadályozott a rendőr, aki közbelépett. Bobojcsó később a támadásra, mert már kutyakorbáccsal jött fel a bírósági tárgyalásra is és tudomásom szerint valóságos hajszát intéztek ellenem, hogy üzletemet tönkre tegyék. Ügyvédem útján feljelentést tettem ellene, amiért az utcán és a rendőrbíró előtt is azt hangoztatta, hogy én ma hamisan esküdtem a sommás perben.

Schwarz Gizella holttestét megtalálták.

— A kéjgyilkos bécsi rémtette. —

(Saját tudósítónk telefonjelentése.)

Budapest—Bécs, április 18.

Megírtuk, hogy a fővárosi rendőrség azzal gyanúsította meg a Münchenben elfogott Rumpf János könyvkötőt, hogy kéjgyilkosságot követett el a tizenkétéves Schwarz Gizella, Schwarz Lajosnak, a budapesti London szálloda főpincérének eltűnt leánykaja ellen.

Mivel március 31-én, az eltűnés, illetve a gyilkosság után való este egy rendőr nagy esomaggal a kezében a Zugligetben látta Rumpfot, valószínű, hogy a gyilkos ott, vagy a budakeszi erdőben rejtette el áldozatát. Ezért ma délből Krecsányi Kálmán detektívönök egy sereg detektívvel és kétszáz rendőrrel a Zugligetbe ment, hogy ott és a budakeszi erdőben keresse Schwarz Gizella holttestét. Rendőrökutakat is használnak a kutatásban.

A szétdarabolt hulla.

Mint fővárosi tudósítónk jelenti, fél öt órakor az egyik bokorban a kutatók két viaszos vászon esomagot találtak. Az egyik esomagban két kar és két láb volt, míg a másik esomagban a fej nélküli törzset találták meg. A viaszos vászonról megállapították, hogy az csak a villamos társaság nyomdájából származhatott és hogy onnan Rumpf lopta el. Mintán a két esomagban levő holttest fel volt öltözve, a ruhákból minden kétséget kizárólag meg lehetett állapítani, hogy azok tényleg Schwarz Giza ruhái és hogy a holttest a pincér leányának holtteste. Megállapították azt is, hogy a testrészeket könyvkötő késsel vagdalták szét. A leányka fejét még nem találták meg. Az eddig felfedezett testrészeket beszállították a törvényszéki orvostani intézetbe, ahol holnap fogják azokat megvizsgálni.

A Hűvösvölgyhöz közelfekvő egyik villának félreeső helyén szintén találtak egy viaszos vászon esomagot, amely belülről véres volt és a vérhez női hajszálak tapadtak. A viaszos vászon össze volt varva és kerek alakjáról arra következtelnek, hogy abban volt a kis leány feje. Holnap délelőtt a rendőrség a fej keresére indul.

Most már nemcsak valószínű, hanem teljesen bizonyos, hogy csakugyan a Münchenben letartóztatott Rumpf gyilkolta meg Schwarz Gizát. Leesalta a pincébe, ahol a délután folyamán megbecstelenítette, megölte, később a holttestet szétdarabolta, három viaszos vászonba esomagolta és az egyes esomagokat külön-külön vitte ki a műhelyből.

Bécsben is gyilkolt Rumpf?

Bécsi tudósítónk jelenti telefonon: Rumpf Nepomuk Jánosnak Münchenben történt elfogatásával valószínűleg egy régen húzódó rejtélyes gyermek eltűnési eset titka is nemsokára ki fog derülni. Körülbelül három esztendővel ezelőtt nagy izgalmat keltett az osztrák fővárosban Schwabl Hilda 12 esztendős iskolás leány hirtelen eltűnése. A rendőrség hosszas kitartó nyomozása, fáradozása s a sajtó közreműködése azonban teljesen eredmény nélkül maradt. Az utolsó nyomok a bécsi Alser-Strasse-ba vezettek, ahová Schwabl édesanyja a leányt tejért küldte nagybátyja üzletébe. A gyermeket azóta senki sem látta. A körülmények ugyszólván hajszálnyira megegyeznek a budapesti legutóbbi gyermekgyilkossági bűnténnyel. A Budapestről és Münchenből érkező jelentések alapján éjjel óta a bécsi rendőrség újra felvette a nyomozás szálait. Alapos a gyanú, hogy a most elfogott Rumpf professzionális kéjgyilkossághozható összefüggésbe a Schwabl leány eltűnése. Bécsben azt hiszik, hogy Rumpf Nepomuk János abban az időben, amikor Németországból Bécsbe jött, követte el a kéjgyilkossá-

got és áldozatának holttestét elásta. A rendőrség most három év múlva újból a legszélesebb körű nyomozást indította meg, hogy aszerencsétlen áldozat holttestére ráakadjon s valószínű, hogy világosság derül erre a bűntényre is a nyomozás során.

Bérgyilkosság Nadabon.

— Akit a felesége és a fia öletett meg. —

(Aradi Közlöny tudósítása)

Arad, április 18.

A falusi Don-Juanok ajtajába tartozott Kádár Tivadar dúsgazdag nadabi gazda. Mulatós, eszem-iszomnak nagy barátja és még nagyobb kedvelője a szoknyának. Az ötvenes évekre hajló gazdának ugyan már fölserdült legényfia volt, aki maga is szívesen nézett a menyecskék után, de azért az apa sem hagyott föl a szerelmes kalandokra vadászással. Amikor azután mulatozásából, kalandjaiból hazatért, felesége rendesen szemrehányásokkal fogadta a mámoros embert, aki hamarosan haragra lobbant és jól elverte asszonyát.

Igy éltek Kádárék már esztendők óta, amíg a fiatal Kádár Péter most teljesen megunt a apa botrányos kalandjait és a folytonos verekedéseket odahaza. Kádár Péter nem egyszer ki is fakadt ismerősei előtt dorbézoló, duhaj apa ellen. Az öreg korhely azonban nemsokat törődött fiával sem és folytatta eddigi életét, amelynek a napokban tragikus vége lett.

Tegnap este kilenc óra tájban kétszer belöttek Kádár Tivadar házába az ablakán. A szobában csak Kádár tartózkodott és a lövések arcán érték az öreg embert. Az egyik golyó szájába furódott és szétroncsolta a garatot is. Kádár Tivadar eszméletlenül rogyott össze. A lövések zajára fia és felesége herohantak a szobába és Kádárt halottnak véltve, a csendőrségre siettek és bejelentették a történeteket.

A csendőrök nyomban hozzáláttak a tettesek kipuhatolásához és gyanújuk már az első órában Kádár Tivadar feleségére és felnőtt Péter fiára irányult. Mind a ketten nagyon gyanúsán viselkedtek és a csendőrök faggatására több ellentmondásba keveredtek. Különösen az volt feltűnő, hogy Kádár Tivadart egészen egyedül hagyták a szobában a szokatlan esti időben és ők egészen a ház hátsó részébe húzódtak. A székudvari csendőrörsön őrizet alá vették Kádár Tivadarnét és Kádár Pétert, akik konokul tagadták, hogy részük lenne a merényletben. Kádár Tivadart kihallgatni nem lehetett, mert orvosi beavatkozással ugyan sikerül eszméletre téríteni, de állapota válságos, beszélni szétroncsolt szájával nem tudott. Kádár Tivadar azután újból elvesztette eszméletét és most haldoklik. Aligha éri meg a reggelt.

A nyomozás ma váratlan segítséghez jutott. A nyomozó csendőrök névtelen levelet kaptak, amelyben az ismeretlen levélíró ezeket írta:

„Kádár Tivadart felesége és fia ölettek meg. Még a múlt évben felbéreltek két nadabi embert a gyilkosságra. Ezek most végre is hajtották. A gyilkosok neve Pécskán Péter és Dau Mihály.”

A csendőrök kimentek Nadabra és a névtelen levél alapján elfogták Pécskánt és Daut. Pécskán házában az istálló mellett elrejtve két egycsövű vadászfegyvert találtak, amelynek kalibere egyezett a Kádár Tivadar sebében talált golyóval. Se Pécskán, se Dau nem tudták igazolni, hogy miért rejtették el a fegyvereket és hogy hol töltötték az éjszakát. Hosszas faggatás után, amikor a fegyver is előkerült, bevallották, hogy Kádárt ők ketten lötték le, mert Kádár Péter, aki gyerekkori pajtásuk, négyszáz koronát ígért, ha megszabadítják brutális apjától. Megvallották azt is, hogy már ősz óta készülnek szándékukat végrehajtani, azonban ez csak most sikerült.

Mind a négy letartóztatottat bekísérték az aradi ügyészség fogházába.

Hivatalából eltávolított jegyző.

(Királyi kegyelmet kér Harsányi Gyula.)

— Az Aradi Közlöny tudósítása. —

Mezőkovácsháza, április 18.

Többször kénytelenek voltunk már foglalkozni Harsányi Gyula, Mezőkovácsháza község hivatalvesztésre ítélt jegyzőjének viselt dolgaival és egészen speciális eseteivel. Ezt a jegyzőt, akinek oly sok baja volt már a bíróságokon, tudvalevőleg hivatalvesztésre ítélte a belügyminiszter. És — mint alábbi értesüléseink bizonyítják — a fahagyalig várja már, hogy megszabaduljon tőle. S ő mindezek ellenére nem akart kimozdulni a község székeiből, a főszolgabírónak kellett őt onnan eltávolítania.

Április 13-án saját aláírásával meghívókat bocsátott szét Harsányi Gyula. A meghívókban április 17-ikére közgyűlésre hívta össze a fahagyal képviselő-testületét, dacára annak, hogy ehhez már nem volt semmi joga, mert az elmozdító rendeletet még április 10-én átvette s így e nap-tól fogva nem fejthetett ki hivatalos működést.

Az a tény, hogy Harsányi mégis vindikálta magának a képviselő-testület összehívásának jogát, — fölháborodást keltett a mezőkovácsházi képviselőkben, akik nem várták meg a 17-dikét, hanem az előjáróság tagjaival rögtön ülésre jöttek össze. Az önmagától összejött képviselő-testület, melyben az összesen negyvennyolc tag közül harmincötven jelentek meg, egyhangulag megbíráskozását fejezte ki afölött, hogy Harsányi Gyula még mindig a jegyzői széken ül és hivatalos funkciókat végez. Majd tüstént küldöttséget menesztettek Kövér járási főszolgabíróhoz, hol panaszkodat előterjesztve, kérelmezték, hogy a főbíró intézkedjék a Harsányi Gyula hivatalból való eltávolítása és sürgős helyettesítése iránt, mert ők teljes mértékben bizalmatlanok a jogtalanul működő jegyző irányában.

A főszolgabíró igen előzékenyen fogadta és igazat adott a küldöttségnek, de kijelentette, hogy ő ez ominózus ügyben mit sem tehet. Harsányi Gyula ügyében való minden intézkedést az alispán tartotta fenn magának.

Az önként összeült közgyűlés a küldöttség eljárásának eredménytelenségét hallva, elhatározta, hogy segítségért közvetlenül a belügyminiszterhez fordul.

Igy érkezett a belügyminiszterhez a következő tartalmu távirat:

„Belügyminiszter urnak

Budapest.”

A nagyméltóságod által hivatalvesztésre ítélt Harsányi Gyula mezőkovácsházi jegyző a neki már régebben közbesített ítélet dacára még mindig hivatalában működik. Kétségben vagyunk az iránt, hogy joghatályosan gyakorolhatja-e a jegyzői jogokat, a köznépesség érdekében sürgős intézkedésért esedezünk az eltávolítása iránt. Bagyik Mihály és társai községi képviselők.”

Erre a különösen érdekes ügyben infézett táviratra még nem érkezett válasz. De most már nincs is szükség a miniszteri beavatkozásra. Tegnap délután Harsányi Gyulát az alispán rendeletére a járás főszolgabírójára eltávolította a hivatalból, melyet Pap Dezső segédjegyzőnek adtak át, akit a jegyzői iroda ideiglenes vezetésével is megbíztak. Így a Harsányi Gyula által összehívott közgyűlésen is már Pap Dezső látta el a jegyzői teendőket.

Érdekes, hogy Harsányi Gyula, a hivatalátadásról vezetett jegyzőkönyvbe diktálta, hogy a fegyelmi ítélet föloldása végett királyi kegyelemért folyamodott s kérte a főszolgabíró, hogy mivel a királyi kegyelem elnyeréséhez reménye van, a kabinetiroda értesítéséig ne intézkedjék a jegyzői hivatal betöltése iránt.

Ujabb adók a román egyházban.

— Az aradi zsinat. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, április 19.

A görög keleti román egyház aradi zsinatja ma folytatta tanácskozásait, amelyekben ezúttal több igen fontos ügy szerepelt. A délelőtti tanácskozáson a régóta tervezett egyházmegyei tanfelügyelői állás ügyében hoztak határozatot. A szentszék az egyházmegyei tanfelügyelői állásra már korábban pályázatot írt ki, amely azonban mind-egyedülig eredménytelen maradt. Most elhatározták, hogy a pályázatot újból kiírják és ha az iskolai év végéig nem jelentkezik megfelelő — egyetemi végzettséget igazoló — pályázó, akkor ideiglenesen egy évre az egyházmegye tanítói karából bíznak meg valakit a tanfelügyelői teendőik ellátásával.

A román lelkészek fizetéséről, jobb javadalmazásáról is gondoskodni kíván a zsinat. A temesvári román lelkész-lap köré csoportosult lelkészek, továbbá a halmágyi és butyini espereségek és a nagyváradi szentszék területén levő lelkészek memorandumban kérték a zsinattól, hogy részesítsék őket magasabb kongruában. A román lelkészek ugyanis ma részint 1200, részint 1600 kor. kongruát kapnak, aszerint, hogy hat, vagy nyolc középiskolai osztályt végeztek. A memorandumokban most azt kérik a román lelkészek, hogy a különbséget szüntessék meg és egységes kongruát adjanak a lelkészeknek még pedig 2400 koronát.

A zsinat elhatározta, hogy a lelkészek memorandumát átteszik az októberben Nagyszombaton összeülő kongresszushoz, egyúttal pedig már most megkéri a román püspöki kart, hogy járjon el a kormánytól a lelkészek kérésének támogatására.

A délutáni tanácskozásban igen nagy érdeklődéssel fogadták Papp I. János aradi püspök választát, amelyet az államsegélyek tárgyában tegnap hozzáintéztett interpellációra adott. A püspök válaszában úgy nyilatkozott, hogy az újabb időben, nevezetesen 1907. óta az államsegélyt csak ugyan olyan formában adja meg a kormány, hogy az egyes tisztviselőknek fizetés kiegészítés címén utalványozza ki a megfelelő összeget. Megfelel a valóságnak az is, hogy a kormány Goldis László és Ciorogariu Romulusz részére a fizetési kiegészítést kiutalásait felfüggesztette. Ez azonban nem azért történt, mintha a kormány nevezett működésében államellenes tendenciákat látott volna. Nem lehet megállapítani, hogy a kormány tárgyi, vagy személyi indokok alapján tette-e meg intézkedését, de szó szerint azzal a kijelentéssel élt a két fizetési kiegészítés ügyében, hogy a két fizetési kiegészítést mindaddig visszatartja, amíg meggyőződést nem szerez arról, hogy az államsegélyt az állam érdekeivel kongruens-összehangzó módon használják fel. Végül még kijelentette a püspök, hogy a kormányhoz máris felírt abban az értelemben, hogy a maga részéről nem tud okot találni a fizetési kiegészítések utalványozásának felfüggesztésére.

A zsinat a püspök választát ugyan tudomásul vette, de az egész ügyet mégis áttették a szervező bizottsághoz, amelyet külön erre a célra kiegészítettek Putics esperessel, Raicu Sebóval és Ungureán Lászlóval. A szervező-bizottságnak feladatává tették, hogy az ügyet vegye beható tárgyalás alá és az esetleges intézkedésekre nézve terjedjen javaslatot a zsinat elé. A szervező-bizottság holnap reggel tartja ülését és délután megteszi javaslatát.

Külön bizottságot küldtek ki a belényesi szeminárium ügyében is. Ezt a szemináriumot az egyház ki akarja bővíteni, az ódon épület helyébe újat kellene építtetni. Államsegélyt kértek erre a célra, de a kormány megtagadta a segélyt. Most a zsinat mandátumának három évi tartamára kiterjedő megbízatással ellátott bizottság feladatává tették, hogy a belényesi szeminárium ügyét vegye a kezébe és a jövő zsinati ülésen tegyen javaslatot a kibővítés anyagi eszközeinek előteremtésére.

A románok összeségét érdekli, még pedig anyagilag érdekli az a határozat, amelyet a zsinat ma délután hozott. Ismeretes, hogy a múlt héten az aradi szentszék elhatározta, hogy a szeminárium és tanítóképzői tanárok fizetését rendez, mert a tanárok már-már sztrájkra készültek sanyaru fizetésük miatt. A zsinat ma jóváhagyta a

szentszék intézkedését és a tanárok, valamint a szentszéki tisztviselők fizetését tetemesen javította. Az így előálló új kiadások fedezéséről pedig új egyházi adó kivetésével fognak gondoskodni. Az új adót a zsinat így állapította meg: az eddigi egyházi adót, amely lelkenként négy fillér volt, ezután hat fillérre emelik föl. Az összes szentszéki és egyházi alkalmazottak fizetésének egy százalékát levonják hozzájárulás címén. A román tanítók évi 10 koronát fizetnek erre a célra. A lelkészeket osztályokba sorozzák, ugyancsak osztályozzák a világi intelligenciát is. A lelkészek osztályuk szerint 30, 20 vagy 10 koronát, a világiak 40, 30 vagy 20 koronát fizetnek a fölemelt fizetéseket fedező alap javára.

A zsinat holnapi tanácskozása elé fokozott érdeklődéssel néznek. Holnap kerül tárgyalásra a szervező-bizottság fentebb említett javaslatán kívül a költségvetés is, amely nyilván vitára ad alkalmat. Holnap alakítják meg újból három évi mandátummal a nagyváradi és aradi szentszékeket is.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

A színházi műsor:

Péntek: *Frankfurtiak*, vigjáték. Először. (C. bérlet.)

Szombat: *Frankfurtiak*, vigjáték. (A. bérlet.)

* **Vidéki színészek szerződötése a Népoperahoz.** A budapesti Népopera, amely főleg nagy énekesdarabokat akart játszani, szeptembertől elsősorban operettszínház lesz, sőt már májusban új operettet fog bemutatni. Az operettelőadásokhoz rutinos színészek kellenek, ezért Márkus Dezső és rendezője Mérei Adolf bejárták a vidéki szintársulatokat, hogy elsősorban szubrettet kereszenek. A szubrett-primadonna szerepkörére három jelölt volt: *Felhő Rózi*, *Diósy Nusi* és *Déri Rózi*. *Felhő Rózi* szerződésétől azonban elállottak, mert nem lévén elsőrangú sikere Nagy Endrénél, a Népopera sem merte őt állítani énekesnői élére. *Diósy Nusit*, az aradi szubrettet szövegkiejtése és tulzott Fedák-utánzása miatt nem szerződötték. Így azután *Déri Rózit*, a szegedi színház primadonnáját kínálták meg szerződötési ajánlattal, sőt le is küldötték neki a szerződötet szokatlanul nagy gázssal és a legjobb feltételekkel. A Népopera-nak megindulása óta nincsen elsőrangú operett-színésze sem. Most azután a jövő évtől száz-száz előadásra szerződötötték *Ferenct Károlyt* és *Nyárai Antalt*. Állandó színészre is szükségük lévén, *Heltai Jenővel* akartak megpróbálkozni s pénteken, mint vendéget fölléptetik *A kornevillei harangok* Gáspár apó szerepében. Ha sikere lesz, őt is szerződöttenék. A Népopera szerződötötési kísérlete erősen érinti a szegedi szintársulat szervezését is. Két ilyen foglalkoztatott színész eltávózása mindenesetre kellemetlen volna az igazgatóságra és még inkább a közönségre. Épen ezért Almássy Endre közölte *Déri Rózsival* és *Heltai Jenővel*, hogy szerződötüket nem bontja föl. Egyszersmind értesítette Márkus Dezsőt is, hogy nem hajlandó fölbontani tagjai szerződötését, mert nem azért szervezte társulatát, hogy a Népopera azzal erősítse meg gyöngye együttesét.

* **A Frankfurtiak bemutatója.** Pénteken este igen érdekes premiérje lesz az aradi színháznak. A Burg-színház egyik legsikerültebb darabját, a *Frankfurtiakat* mutatja be a társulat. A rendkívül érdekes témájú, ötletes, szellemes szatirikus éllel megírott vigjáték szerzője, Rössler Károly, akinek nem ez az első sikerült alkotása. Tavaly ugyanis a Csákó és kalap című vigjátékával igen élesen perszifikálta a hadseregben divó szokásokat; ez a darabja úgy Bécsben, mint Budapesten nagy sikert aratott. Még ennél is nagyobb sikere van a *Frankfurtiaknak* kilátása, amit még a gondos szereposztás is biztosít előre. A színház ugyanis nagy gonddal készült erre a premiérre; új díszletek és jelmezek készültek. A főszerepe-

ket Follinuszné, Nógrádi Malvin. Vendrey Vilma, Várnay, Polgár, Beregi dr., Győző, Keszler, Delli, Vass, Ladiszlav játsszák. A darabot Szendrey Mihály rendezi.

* **M. Löwy Rózi fellépte.** Arad publikuma előtt jól ismert név ez a hangversenytermekben igen sokszor csodálta meg Löwy Rózi csengő szép hangját, klasszikus énekudását. A hangversenydobogókról a színpad deszkáira lép most M. Löwy Rózi s egy estén vendégszerepel az aradi színházban. Hétfőn lép fel *Luxenburg grótfja* című operettben, *Angela* szerepében. Az előadás iránt városszeri igen nagy érdeklődés mutatkozik. Jegyek szombattól kezdve válthatók a színház pénztáránál.

* **Vasárnap délutáni előadásra** Martos Bródi Jacobi operettje, a *Leányvásár* van kitézve.

* **Athenaeum ktr. V. kötete** *Dickens, Két város* már kapható 1 kor. 90 fillér *Juhász és Társasánál*

* **Anna-papíron** írjon, mert ez a legszebb, legjobb, legolcsóbb levélpapír. *Juhász és Társaság* cég specialitása.

* **Dr. Halál.** (Az *Uránia* pénteki premiérje.)

Szomorú tollal megírt — szomorú téma. S mégis, mire végig hallgatja az ember, mire lefutnak szemünk előtt a pompás, színes velített, és legendás tárgyú mozgófényképek, úgy érezzük, hogy megbarátkozunk a legrettegetesebbel, a halál gondolatával. Nem azzal, amely rothadásos mezben, csontváz alakjában döbög meg, hanem a krematoriumok urnacsarnokainak csendes mélaságával. *Horkay Elemér* avatott tollal megírt darabjának ez az alapterve. A farsak temetkezésétől a modern krematoriumok halotthamvasztásáig, a sírjából kiemelt törvényszéki boncaszatra került exhumációjáig az elmúlás minden fajtáját elhibénk tárja a nagy tudással és sok érzékkel megírt *Uránia darab*, mely Debrecenben, Nagyváradon, Kassán óriási sikert hozott szerzőjének. A darab mozgófényképei külön szenzáció számba mennek. *Chopin halála*, *Szent György legendája*, a halott hamvasztás, elsőrangú látványosságok. A nagystílusú darab bemutatójára, tekintettel az óriási költségekre, mérsékelten felenelt áru jegyek érvényesek.

175

* **A hipnotizáló detektív.** (Detektív-műsor az Apollóban.) A rafináltan megkonstruált detektívdrámák a legkedvencebb képei a mozikközönségnek. Gyakran láttuk ezt a multban s meggyőződhetünk róla holnap, pénteken is, amikor az aradi Appolló-színház vászonra retíti az utóbbi idők legérdekesebb s legszenzációsabb detektívdrámáját: *A hipnotizáló detektív*-et. A cselekmény azzal kezdődik, hogy egy amerikai városban misztikus körülmények között ellopják egy gazdag amerikai hölgynek „Rajah” nevű gyémántját. Az ügy felderítésével Locksley tanárt bízzák meg, aki titokzatos bűnügyek felderítésével is foglalkozik. Locksley különben híres hipnotizáló tehetségéről. Sorra veszi a hölgy személyzetét s azonnal észreveszi, hogy a társalkodóné részes a lopásban. Laboratóriumába rendeli, hol az hipnotikus álmában mindent elmond. Kiderül, hogy egy veszedelmes betörőbanda kényszerítette a lopásra. Kimondhatatlan nehézségek közepette a tanárnak végre sikerül a tetteseket kinyomozni s átadja őket a hatóságnak. Persze ebből a rövidre fogott meséből nem tűnhetnek ki azok a rendkívüli izgalmas jelenetek és bonyolult helyzetek, amelyek a detektívdrámákat értékesé teszi a közönség szemében. A hipnotizáló detektív több más szenzációs képpel kerül pénteken bemutatásra az Apollóban.

177

* **Kölcsönkönyvtár.** *Kerpel Izó* ajánlja 100,000 kötetes kölcsönkönyvtárát és zenoműkölszöző intézetét.

Készülődés akasztásra.

— A hóhér Temesvárra érkezett. —

— Az Aradi Hírlap tudósítójától. —

Temesvár, április 12.

Bali Mihály hóhér ma éjjel feltizenkettőkor Temesvárra érkezett. Ez annyit jelent, hogy a királyi döntést már elküldték Temesvárra, azt holnap felolvassuk a vádlott előtt s holnapután reggel átadják Balázs Istvánt Balinak, hogy hajtsa rajta végre az ítéletet.

Láng Béla dr. védő ma kijelentette, hogy a királyi döntés még eddig nem érkezett meg Temesvárra, mert ha ez megtörtént volna, akkor a törvényszék elnöke őt, mint védőt, a döntés megérkezésétől feltétlenül értesítette volna.

Boross Dezső dr. kir. ügyészt tömegesen ostromolják belépőjegyekért, habár jegyeket már egyáltalában nem ad ki a kir. ügyész, addig a rablógylkos, aki talán nem is sejt, hogy milyen vihar dúl feje felett, apathikus nyugalommal várja sorsát és az izgatottság legesekélyebb jelét nem árulja el. Az utóbbi napokban ismét könyveket kórt, egész napon át olvas és látszik rajta, hogy az olvasmány lekötötte figyelmét. Ebédjét, vacsoráját az utolsó falatig elfogyasztja, étvágya kitünő, éjszakáit mélyen átalussza, rémképek, víziók nem bántják és valóban nem annak az embernek a benyomását kelti, kinek feje felett megkondult a lélekharang. Utóbbi időben sokat imádkozik, az örök többször meglepték, amint rózsafüzért morzsolgat és csendes újjai között. Olykor fel-felsóhajt, tompán, mereven tekint maga elé.

Az utolsó huszonnégy óra a vallás emberének van fentartva és az elítélt mellett ott lesz isten szolgálja, ki vigasztalja és erőt ad neki az utolsó utra. Angelicus Bugiel Salvatorianus-rendi barát, aki egyszermind börtönlelkész, gyengélkedésére való tekintettel, kérte felmentését e kétségtelenül nehéz és felelősségteljes feladat alól. Glattfelder Gyula dr. megyés püspök Rech Géza belvárosi hittanárt és karkáplánt bizta meg a nehéz tiszttel és a lelkes vállalkozott is, hogy az utolsó órákban a vallás és hit szózatával hason az elítélthez. Rech Géza hittanár teljes tudatában van nehéz feladatának és két nap óta készül arra a misszióra, hogy a bűnös lelket önmagával és istennel kiengesztelje, hogy erőt és nyugalmat adjon neki majd a rettenetes pillanatban.

Balázs István anyját, aki az ügyészt tegnap lelővéssel fenyegette, még mindig a rendőrségen őrzik és az ítélet végrehajtásáig ott is marad. Nagy kendőjébe burkolódzva ott fekszik az őrszoba vaságyán, könnytelen szemmel a messzeségbe révedeznek és egyre azt hajtja a szerencsétlen teremtes:

— Nem hagyom... Nem engedem... Tekintettel arra, hogy Balázs né nem temesvári illetőségű, a rendőrség valószínűleg ki fogja tiltani Temesvárról és Mokrinba, illetőségi helyére fogja toloncolni.

Az izgatott hangulatra való tekintettel a rendőrség intézkedett, hogy a Balázs-család többi tagjait és a rokonságot is állandóan megfigyeljék.

Rég nem foglalkoztatta a közvéleményt annyira egy bűnügy, mint a Balázs Istváné, mely ugyszólván minden nap újabb meglepetéseket hozott. Most, a bajonett ügy elintézése után, a huszonegyedik órában ismét akadt valaki, aki a gyilkos ártatlanságát akarja bizonyítani.

Ma délelőtt egy szegényesen öltözött nő állított be Láng Béla dr. lakására.

— Sors Borbála a nevem, — mondta, — s én bizonyítani akarom Balázs István ártatlan-

ságát. A múlt év június havában egy gyorstalpaló üzletben dolgoztam. Azon a napon, amikor Löwingert megölték, ott jártam az Erőd-utcában s láttam Balázs Istvánt az utcán a zálogház előtt, amint befordult az üzletajtó alatti lépcsők felé, onnan felemelte a hokedűtöket s elsietett.

— Miért nem jött ezzel a vallomással már kilenc hónap előtt, — kérdezte Láng dr.

— Mert a bátyám lebeszélte s csak most vettem magamnak hozzá bátorságot.

Láng Béla dr. erre elvitte a rendőrségre. Mikes Gábor dr. rendőrkapitány röviden kihallgatta Sors Borbálát s elvitte a királyi ügyészségre. Boross Dezső dr. királyi ügyészhez. A királyi ügyészség nagyon röviden végzett ezzel a mentőtanúval, aki a képzeletének torzszülöttével a hatóságot és a közvéleményt ismét felakarta izgatni s egyszerűen kijelentette, hogy ebben az ügyben, annak mai stádiumában a királyi ügyészség sem nyomozati, sem vizsgálati beavatkozást, még kevésbé újrafelvételi eljárást nem kezdeményez. A királyi törvényszék már egy ízben elutasította az újrafelvételi kérelmet, a királyi tábla ezt a végzést egy hosszú és alapos indoklással megerősítette, az ítélet jogerős s csak a kabinetiroda értesítésétől függ az ítélet végrehajtása. Az ügynek ilyen stádiumában a királyi ügyészség nem rendelhet el semmiféle vizsgálatot s csak a királyi törvényszék határozhat.

HIREK.

Titokzatos szerencsétlenség a vacsorán.

— Egy aradi droguista ráltott barátjára. —

— Az Aradi Hírlap tudósítójától. —

Arad, április 18.

Parekka Andrást, a Szabadság-téren posztoló rendőrt ma éjjel tizenegy órakor egy izgatott öreg ember szólította meg:

— Jöjjen gyorsan biztos ur, agyonlőtték egy leányt a Damjanich-utcában. Klein Adolf magázó vagyok én.

Mire a rendőr és Gruniz László dr. rendőrfogalmazó, aki inspekción körutján volt, a Damjanich-utca 28. számú házban megjelentek, egy szűk, sablonosan butorozott szobában feibontott ruhával és bekötözött sebekkel találták a ház egyik lakóját, Tokár Irén 22 éves varrónőt. Mann Adolf dr. éppen akkor fejezte be a kötözést és intézkedett, hogy a sebesültet azonnal szállítsák a kórházba, mert sürgős operációra lehet szükség. A szobában egy halálsápadt, reszkető fiatalember volt még: Csala Gusztáv 21 éves droguista segéd. A földön hevert a bajt szerző fegyver: egy hat milliméteres kis játékfegyver: Mauser-karabély.

A titokzatosnak látszó éjszakai dráma áldozata, Tokár Irén fájdalomtól eltorzult arcával tudott még annyit mondani a rendőrfogalmazónak:

— Véletlenül történt. Tréfált a Gusztáv és a flóbert elszűt.

Ugyanigy vallott a megrémült Csala Gusztáv is, aki ezeket mondotta jegyzőkönyvébe:

— Egy házban lakom Tokár Irénnel, aki barátnőm és mint már máskor is megtörtént, ma este is együtt vacsoráztunk. Vacsora közben tréfáltam Irénnel, azt mondtam neki, hogy meg fogom ölni. Tréfából le is kaptam a falról a flóbertet és anélkül, hogy céloztam volna, gépiesen megnyomtam a ravaszt. Sejtlenem sem volt arról, hogy a fegyver töltött. Amikor a flóbert durrant és Irén felsikoltott, annyira megrémültem, hogy még most sem tértem magamhoz...

Csala Gusztávot kihallgatása után elbocsátották és az esztelen tréfa kétségbeesett szerzője rohant a kórházba, hogy megtudja, mi van Tokár Irénnel. A kórházi vizsgálat különben megállapí-

totta, hogy a leány állapota elég súlyos, de e pillanatban nem fenyeget életveszéllyel. A bab-szemnyi flóbertgolyó átfurta a hasfalat, de lehetőleg nem tett nagyobb kárt. A rendőrség folytatja a vizsgálatot annak megállapítására, hogy csakugyan véletlen baleset történt-e Damjanich-utcai szobában.

— Az olaszok megkezdték a Dardanellák bombázását. Konstantinápolyból jelentik: Az olasz flottának négy páncélos hajója és 20 torpedó hajója megjelent a Dardanellák előtt és Kumkale erődöt bombázni kezdte. A törökök a partról sortűzzel fogadták a hajókat és egy páncélos hajót sikerült elsüllyeszteniük. A törökök részéről egy katona meghalt, többen megsebesültek. A bombázás fél tizenegy órakor kezdődött és négy óra hosszat tartott, de nagyon kevés kárt okozott. Az olaszoknak egyik páncélos hajójuk tüzet fogott. Több olasz csatahajó utban van a Dardanellák felé.

A samosi kikötő előtt megjelentek az olaszok hajói és a kormány és katonaság épületeit bombázni kezdték. A lakosság körében az olaszoknak eljárása óriási izgalmat okozott. A porta bejelentette az összes nagyhatalmaknak az olaszok eljárását.

— Képviselők párba. Budapestről jelentik: A Györfly Gyula és Farkas Pál között fölmerült lovagias ügyet ma reggel pisztoly-párbajjal fejezték be. A párbaj reggel kilenc órakor a Felső-Margitszigeten folyt le. Sebesülés nem történt, a felek nem békültek ki.

— A nagyváradai sajtósztrájk. Budapestről jelentik: Az Újságírók Egyesülete a mai napon tartott közgyűlésén tiltakozását fejezte ki a horvát sajtó ellen irányuló kormányrendelet ellen. Foglalkoztak ezután a nagyváradai újságíró sztrájkjal és a sztrájktróket elítélték, eljárásukat a kari becsülettel össze nem egyeztetetőknek tartják. A lap munkatársait sztrájktróknak tekintik és amennyiben az egyesület tagjai volnának, eljárnak ellenük. — Legközelebb új napilap indul Nagyváradon. A sztrájkoló váradai újságírók, akiknek igaza mellett oly imponzánsan foglalt állást a város közönsége, *Új Nagyvárad* címmel politikai napilapot indítanak. Felelős szerkesztője az új lapnak Marton Manó lesz, aki kvalitásai, munkássága révén nagy érdemeket szerzett. Melléje sorakoznak Dutka Akos, a kiváló poeta és Nagy Andor, az Új Nagyvárad kitünő munkatársai. A lapalapítást már bejelentették Rimler Károly polgármesternek, aki tudomásul vette.

— Aradi nyomok a bécsi bankóhamisításban. Bécsből telefonálja tudósítók: A bécsi rendőrség ma megállapította, hogy ismét hamis husz koronás bankjegyeket hoztak forgalomba, amelyek közül a mai napon negyven darabot szedtek össze és koboztak el. A nyomozást óriási apparátussal indították meg, mert mint ma megirtuk tudvalevőleg 20,000 korona jutalomdíj van kitűzve a tettes kézrekerítőjének. A hamisítványok ismertető jele, mint azt a már kiadott körözüvény megírja az, hogy a bankjegy felülete zsiros és kissé elmosódott, továbbá, hogy a német szövegű rész felső részén a *Zwanzig Kronen* felírat utolsó három betűje ahelyett, hogy kékbe menne át, vörös színű. A bécsi rendőrség nemcsak Ausztriában folytatja a nyomozást, hanem kiterjeszti azt az egész monarchiára, sőt Európára is. A gyanu az, hogy a hamisítványok Arad környékéről, a román határról, de feltétlenül Délmagyarországról kerülnek ki. A gyanura az ad okot, hogy a rendkívül gond-
dal, finoman készített hamis bankjegyeket román és szerb marhakereskedők terjesztik a nyomozás adatai szerint.

— **Az állatorvos vasuti kalandja.** Egyik nagyváradi lap írja a következőket. Tegnap hajnalban kellemetlen kalandot szenvedett át Szeged és Nagyvárad között, az ugynevezett alföldi vonaton az aradi vágóhidra ujonnan ki-nevezett nagyváradi állatorvos, Szeged-Rókus állomáson szállt vonatra Karsay Valér szabad-kai törvényhatósági állatorvos. Egy kissé rendezetlen volt a külsője és a hajnali várakozásig meglehetősen sok italt is szedhetett magába, úgy, hogy a vasúti személyzet szinte alig akarta a második kocsiosztályba föltengedni. Végre mégis beszállt az állatorvos s amikor a jegyvizsgáló kalauz hozzáért a szakaszához, egész nyugodtan átnyújtott egy féljegyet és félálomban mondta:

— Arcképes igazolvány.

A kalauznak gyanus volt az utas, elkérte az arcképes igazolványt s amikor látta, hogy a fényképen ábrázolt egyén nem hasonlít a birtokosára: kijelentette, hogy a jeggyel utaznia nincs joga és le fogja szállítani. Már a következő állomáson megkísérelték igazoltatni a gyanusnak tetsző utast, de nem reagált semmire, úgy, hogy Orosháza állomáson a főnök két rendőrrel állított be hozzá. Az állatorvos kétségbeesetten tiltakozott ellene, hogy őt utjában feltartóztassák:

— Kérem én diplomás ember vagyok, állatorvos, tiltakozom ellene, hogy letartóztassanak. Hiába volt azonban minden tiltakozása, a rendőrök lehordták a kocsiból a podgyaszát, őt magát pedig meglehetősen udvariatlanul kitésték. Mindez persze megfelelően nagy zajjal járt, úgy, hogy a kocsi többi utasai is felriadtak. Az utasok között volt egy nagyváradi újságíró is, aki történetesen személyesen ismerte a lezártított utast és az orosházi pályaudvar egyik alkalmazottját. Amikor az állatorvos észrevette az újságírót, szinte sirva könyörgött hozzá:

— Szerkesztő ur, ön ismer engem, segítsen rajtam, le akarnak itt tartóztatni. Az újságíró nyomban igazolta az állatorvost, aki erre folytathatta útját Arad felé, ahová vágóhídi állatorvossá nevezték ki, ahol ép tegnap délelőtt kellett letennie a hivatali esküjét. A kaland onnan keletkezett, hogy az állatorvos igazolványában öt-hat év előtti kopott fénykép volt s ezalatt az idő alatt Kassay úgy megváltozott, hogy a képről felismerni lehetetlenség volt.

— **A plébánia titka.** *Bajáról* jelentik: Rendkívül rejtélyes, véres eset történt ma délelőtt Csátalja községben a plébánián. Essert János plébános nővére, Komény Antalné borotvával elvágta a nyakán az ereit. Kihallgatni nem lehetett, mert rendkívül sok vért vesztett és haldoklik. Koményné végzetes tette annál is inkább rejtélyes, mert pár nappal ezelőtt a bajai ügyészséghez névtelen levél érkezett, amely szerint Essert plébánost valaki megmérgezte. A bajai vizsgálóbíró meg is jelent a plébánián és a törvényszéki orvos megállapította, hogy Essert plébánosnak néhány nap óta súlyos gyomorvérzése van, amely mérgezésből származhatik. A nyomozást folytatják.

— **Bejelentett öngyilkosság.** West Antal ujaradi rőföskereskedő Reiter Miklós nevű 19 éves segédje lakásáról éjjel eltűnt. Asztalára krétával azt írta, hogy ne keressék, mert a Marosba ugrott. Bejelentett öngyilkosságának okáról hozzátartozóinak sejtelnük sincs.

— **Elite és Revue Parisienne** párisi divatlap tavaszi és nyári száma színes képekkel és magyar szöveggel, kapható *Juhász és Társa* modern könyvesházában Andrassy-ter 16. sz.

— **Születések, halálozások és házasságok.** Az aradi anyakönyvi hivatalban folyó hó 18-án a következő születéseket, halálozásokat és házasságokat jelentették be: *Született:* Czákó József máv. felvigyázónak József nevű fia. Bobál János máv. főkezőnek János nevű fia. Hesz Béla kereskedőnek Aranka nevű leánya. *Meghalt:* Silberberg Józsefné 60 éves kereskedő neje. Simon Lajos 54 éves géplakatos. Keszérü Vince 26 éves főkező. Hajós Istvánné 41 éves napszamosné. Varga Andrásné 34 éves vaggongyári munkás neje. Boronyácz János 35 éves napszamos. *Házasságok kötött:* Kunfy Gyula asztalos Szappanos Katalinnal.

— **Dr. D. Graur Viktor** egyetemes orvostudor, *fogorvosi és műfogászati szakrendelőjét* folyó évi május hó 1-től Deák Ferenc-utca 40a. I. emelet gör. kat. új bérpalotába a Vass-szállóval szemben helyezi át.

— **Jó izlésű ember** kávét, teát, paprikát *Kotányinál* József főherceg-ut 3. vesz!

— **Központi kávéházban** szombaton este a helybeli katonazenekar hangversenyez. A félkerthben Gondí Dezső zenekara muzsikál. 2579

— **Uj gabona és terménykereskedő cég** Aradon. Somos Zsigmond, ki a gabona és termény szakmában Aradon hosszabb idő óta működik, a helyi piacon önállóította magát és a Neuman-palotában Somos Zsigmond törvényszéki leg bejegyzett cég alatt *liszt-, korpa- és gabona-üzletet* nyitott. Tisztelettel kéri a t. üzletfeleket, szíveskedjenek szükséglet esetén b. megbízásukkal őt megfizetni. 2552

— **A hölgyközönség** figyelmébe. Női kalapokat utolsó divat szerint *feltűző* *olcsón* készít, alakít, újból díszít *Gurainé* Friedrich Irma, *fővárosi* divatársnő. Arad, Dessewffy-utca 4. 2502

— **Revue Parisienne.** Nagy tavaszi divatalbum 2 kor. Saison Parisienne tavaszi divatalbum 1 kor. 50 fill. Kapható Aradon *Ingusz J. és Fia* *cégnél* Weitzer János-utca.

— **Kérjen** ingyen cipő-árjegyzéket a Moskovits cipőgyár r. l. fiókraktárából. Arad, Szabadság-ter 18.

Aradi uj képviselőválasztók.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, április 19.

Rolko Kálmán ügynök, Rosenthal Géza gyógyszerész, Gobitsék József kereskedő, Redermacher József kosárfőnök, Góti Dezső keresk. segéd, Roska János házt., Román Róbert ács, Roxin Tivadar dr. ügyvédjelölt, Rosenfeld Miksa kereskedő, Reithoffer Ferenc vendéglős, Rafailovits Miklós dr. ügyvédjelölt, Rosenfeld Henrik kereskedő, Reinitz Mayer ügynök, Rudas Samu mag. hiv., Rosenfeld Samu utazó, Reich Jenő mag. hiv., Rosmanith Géza butorgyáros, Róth Zsigmond mag. hiv., Rothmüller Samu kereskedő, Reiner György kereskedő segéd, Reiner Arnold kereskedő segéd, Rosenbergh József kereskedő segéd, Rácz Károly házt., Reinich János szatócs, Richter Károly ker. segéd, Reinfeld Jenő mag. hiv., Román József háztulajdonos, Riszta Péter háztulajdonos, Ritter Hermann háztulajdonos, Ropp Károly házt., Riener Ferenc házt., Reiner Arthur házt., Rosenzweig József kereskedő segéd, Ritók Imre házt., Rutkay József házt., Rácz Péter házt., Rottár György házt., Reinhardt János házt., Römer József házt., Rottenberg Mihály háztulajdonos, Rácz András földt., Rajz Jenő igazgató, Rooz Gusztáv vu. mérnök, Rethálvy Jenő pü. s. titkár, Reinberger János vegyész, Rajla Márton nyug. jegyző, Reiter Iván mérnök, Revilak Gyula p. tiszt., Rutkay Ágoston p. altiszt., Róna János mozd. vez., Rövid Ferenc motorvezető, Réczfalvy Lajos dr. áll. végrehajtó, Rösler Károly növény kis. áll. segéd, Rónai János vu. nyugdíjas, Róti József vu. nyugdíjas.

Sehők János szobrász, Smurák József rajzoló, Soldán János szatócs, Sehor Ferenc házt., Salai Ferenc házt., Sommenschein Sándor szállodás, Serétes Mihály szállodás, Sámuel Izsak vendéglős, Steiner István gazdasz., Steiner Jenő mag. hiv., Stern Adolf kereskedő, Strithof Albert kereskedő, Steiner József szatócs, Seidl Miklós ker. segéd, Sinkó János ker.

segéd, Steiner Sándor esztergályos, Susa Lajos keresk. segéd, Spitz Ignác asztalos, Steiner József piperész, Stefánov József mosódás, Stengl József mag. hiv., Seprényi István borbély, Simu János házt., ifj. Spanlang János házt., Singer Antal házt., Skergula István tőkepenész, Steiner Lipót házt., Steindl Béla asztalos, Simonits Sándor házt., Sirján Illés házt., Soltész György borbély, Siklován János vállalkozó, Somogyi István bérkocsis, Stanitz János rajzoló, Sági Mátyás házt., Simon Lázár házt., Stefanov Péter házt., Sedity Riszta házt., Somogyi András vu. áll. felv., Sebők Márton vu. nyugd., Strebinger Frigyes vu. mérnök, Skuteczky Lajos vu. főmérnök, Soltész Géza pü. főbiztos, Soltész Kornél p. tiszt., ifj. Stauffer Károly gépész, Sajtos Sándor lelkész, Simon Kálmán tanár, Striffler Ferenc tornatanár, Salacz Béla nyug. kir. bíró, Schaeffer Vilmos házt., Scheirich Károly mag. hiv., Schaeffer Jenő házt., Schwarcz Aurél mag. hiv., Schmiéd Péter borbély, Schamberger László kerékgyártó, Schulik Kálmán hírlapíró, Schnitzer Miksa ker. segéd, Scharfstein Benjamin vendéglős, Schmelzer Antal keresk., Schultz Károly házt., Scheer Károly bádogos, Schrodt István keresk., Svhabberger Fülöp László ács, Schmiéd Antal házt., Schabberger Mihály házt., ifj. Schubert Ferenc szatócs, Schweiger Sámuel szatócs, Schlott Jenő jöv. tiszt., Schultz Albert vu. kalauz, Szabó Vilmos m. hiv., Szondy Géza lelkész, Szántó Zsigmond házt., Szuhanc Antal cipész, Szalay Károly házt., Szabó Lajos házt., Szathmáry Kornél házt., Szelek György gépész, Sztokjovits József fényképész, Szigeti Oszkár ker. segéd, Szokop Ottó kereskedő, Szabó Ferenc házt., Szabó Lajos házt., Szabó Kálmán házt., Szabó György házt., Szekuj Vazul házt., Szerendán Miklós házt., Szabó Gyula utazó, Szabó István házt., Szilágyi Jakab asztalos, Szabó Demeter szűcs, Szűcs Demeter szabó, Szabó Károly házt., Szabó István házt., Szarvas Koszta házt., Szász Péter eszirma-dia, Sztupár Illés házt., Szabó Ferenc házt., Szerb Péter házt., Szabó Sándor földtul., Szelezsán András földtul., Szöllősy Lajos házt., Széles János házt., Sztán György mag. hiv., Szaly Jenő mag. hiv., Szűcs Imre gépész, Szekeres István házt., Sztána János háztulajdonos, Szabó Márton alkalmazott, Szirényi Géza mag. hiv., Szász József vu. motorvezető, Szabó Sándor vu. motorvezető, Sümeghy László vu. hivatalnok, Szalárdy Kálmán vu. hivatalnok, Szeibert Péter pénzbeszedő, Dr. Székely Miklós tvszéki bíró, Szép Fábán János tanító, Szigeti János mag. hiv., Szigeti Jenő mag. hiv., Szűcs József nyugdíjas, Szelmann Mihály vízg. főkalauz, Szűcs József nyug. tanító, Szalay Vilmos vu. áll. előjáró, Szemere Kálmán vu. ellenőr, Szendrei János vu. kalauz, Szobotka Sándor vu. ir. kez., Szöllősy Ede nyugdíjas, Szilassy József nyugdíjas, Szendrő Mór vu. hiv., Szánthó Gyula szertárnok, Szentiványi Elek irodakezelő, Szarvadi János mozd. vez., Sznapka Jakab házt.,

(Folytatjuk.)

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

A Kamara negyven éves jubileuma.

(A rendező bizottság ülése. — Az ünnepség programja.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától

Arad, április 18.

Nagyszabású ünnepségek színhelye lesz május havában Arad városa: az Aradi Kereskedelmi és Iparkamara fogja négyévtizedes fennállását méltó keretek között megünnepelni. A Kamara, amelyet a minisztérium engedélye folytán 1872-ben állított fel nagy lelkesedéssel Arad város kereskedő és iparos társadalmá, e 40 éves fennállása alatt a város gazdasági fejlődését, vagyonsodását előmozdító tényezők között oly előkelő helyet vívott ki magának, amilyennel a város egyetlen egy intézménye sem dicsekedhetik. Ezért a Kamara jubileuma valósággal az egész város kereskedelmének, iparának és pénzügyének az ünnepe. De a jubileum túl fog emelkedni a helyi jelentőségen és az akkor rendezendő országos kongresszussal országos jelentőséget fog nyerni.

A Kamara legutóbbi teljes ülése Ottenberg Tivadar kamarai elnök elnöklése alatt egy bizottsá-

Dobiáschi J. és Dörner Testvérek

robbantózer és vegyitermék gyárai Arad

Ajánlják, kékkő, calcinált rézkénpor, kristály kénsó, arsenmentes Asbest kénlap, őrölt és sublimált kénpor, darabos és rudkén,

kátrány, színes kátrány, carbolineum, aszfai és kátrányfedlemez stb. gyártmányaikat és cikkeiket. Postai megbízások azonnal eszközöltek. Viszontelárnsítónak engedmény.

Gyári raktár Aradon:

Aradvármegyei Gazdasági Egyesület,

Berta Testvérek, vasüzlet.

Hanzu Nestor, drogueria.

Steinitzer N. festékkereskedés.

Braun M.

férfi- és fiugyermek-ruha áruhaza
Arad, József főherceg-ut 3.,
(a Kossuthszoborral szemben.)

Nagy választék!!!

5802

Olcsó árak!!!

Külön osztály mártékezerintti rendelésekre.

got küldött ki a jubileum előkészítésére. Ez a bizottság ma délután 5 órakor tartotta első ülését a Kamara tanácskozó termében. Ottenberg kamarai elnök megnyitja után, amelyben szép szavakban vázolta a kamara jelentőségét Arad város és a kerületet alkotó négy vármegye, Arad, Békés, Csanád és Hunyadvármegye kereskedelmének, iparának és pénzügyi viszonyainak a fejlesztésében, amely szükségessé teszi, hogy a Kamara eredményes működésének négy évtizedes évfordulóját méltó módon megünnepelje, az értekezlet főbb vonásaiban megállapította a jubileumi ünnepségek programját, amelynek a részleteit azután egy szűkebb körű bizottság fogja kidolgozni. Az értekezletet az a cél vezette, hogy a nevezetes évforduló ne csak ünnepségekkel, hanem komoly, messze kiható munkálatok kezdeményezésével és megalkotásával legyen emlékeztetővé. A jubileum kezdete a május 24-én tartandó kamarai teljes ülés lenne, napirendjén a város és a kerület számos nagyérdéki közgazdasági vonatkozású kérdésének a megvitatásával és megoldásával. A következő napon délelőtt a magyar szent korona országainak Kereskedelmi és Iparkamarái tartanak az aradi Kamara rendezésében országos kongresszust, napirendjén felölve a kereskedelem, ipar, pénz- és hitelügy és közlekedésügy országos jelentőségű, aktuális kérdéseit; az országos kongresszuson a kereskedelmi minisztérium is részt fog venni. Délben Ottenberg kamarai elnök fog ebédet adni, délután folytatódik a kongresszus és esetleg a vendégek tanulmányutat tesznek az aradi ipartelepeken, este pedig a Kamara adna bankettet. A következő két napon püsköd vasárnapján és hétfőjén a magyar kamarák kiküldöttjei és az aradi Kamara tagjai a brádi aranybányákat fogják megtekinteni; a kirándulók visszajövet a kies Menyházán fognak megpihenni. Ezenkívül a Kamara más, később megállapítandó eszközökkel fogja a jubileumot emlékeztetővé tenni. Az értekezlet ezután megválasztotta a szűkebb körű bizottságot, amely a további teendőket fogja olvégezni és az elnök életetésével véget ért.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

Távíráti tudósítás.

Budapest, április 18.

Készáru.

Amerika 1/4-el magasabb. Kínálat, vételkedv gyenge, 8 ezer mm. 5 fillérrel magasabb.

Határidő.

	Déli zárlat	2 órai zárlat
Buza 1912. április 11.75	1.76	11.79
Buza 1912. május 11.65	11.66	11.67
Buza 1912. október 10.93	10.94	10.99
Rozs 1912. április 10.54	10.55	10.60
Rozs 1912. október 9.07	9.08	9.12
Tengeri 912. május 9.09	9.10	9.26
Zab 1912. április 10.16	10.17	10.14
Zab 1912. október 8.74	8.79	8.83

Az árak 50 kilónként számítva.

Budapesti értéktőzsde (Táv. jelentés).

— Április 18. —

Magyar aranyárjádék 40/0	—	—	—	108.50
Magyar koronajárjádék 40/0	—	—	—	89.10
Magyar koronajárjádék 3 1/2 0/0	—	—	—	77.25
Magy. földterh. kötvény 40/0	—	—	—	90.25
Horváth-szlavon földterh. kötvény	—	—	—	92.25
Magyar nyeresémsorsjegy kölcsön	—	—	—	216.—
Tiszasszab. és szegedi sorsjegy kölcsön	—	—	—	149.50

Osztrák járadék papirban	—	—	—	89.50
Osztrák járadék ezüstben	—	—	—	92.65
Osztrák járadék aranyban	—	—	—	113.85
Osztrák koronajárjádék 40/0	—	—	—	89.50
1880. évi osztrák államsorsjegy	—	—	—	159.—
Osztrák-magyar bankrészvény	—	—	—	19.70
Magyar hitelbank-részvény	—	—	—	822.—
Osztrák hitelintézeti részvény	—	—	—	637.—
Osztr.-magy.-államvasuti részvény	—	—	—	728.50
20 frankos arany (Napoleonkor)	—	—	—	19.11
Német birodalmi márka	—	—	—	117.77 1/2
Londoni vista	—	—	—	241.25
Páris vista	—	—	—	95.57 1/2
10 márkás arany	—	—	—	23.54

Felelős szerkesztő:
Bolgár Lajos.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Péntek, 1912. április hó 19-én.

C) bérlet.

C) bérlet.

Itt először:

A frankfurtiak.

Vígjáték 3 felvonásban. Írta: Carl Rossler. Fordította: Molnár Ferenc. Rendezi: Szendrey Mihály.

SZEMÉLYEK:

Gundula	Follin sné E.	Charlotte	Vendrey V.
Anselm	Polgár S.	Guszáv	D.lli Lajos.
Náthán	Győző A.	Christoph	Ladislav J.
Salamon	Várnai Jenő.	Eveline	Nógrádi M.
Carl	Vass Jenő.	Konklastal	Keszler E.
Jakab	Dr. Beregi S.	Hercegnő	Ajtáné.

Kezdeté este 1/8 órakor.

URÁNIA

Mozgófénykép színház.

(Báró Simonyi-utca 1. szám, Szabadság-tér mellett.)

Ma pénteken, 1912. április 19-én:

Délután fél 6 órakor és fél 7 órakor.

1. Chopin halála. — 2. Modern sportok. — 3. Szent-György lovag legendája. — 4. Főpincér álma. — 5. A halotthamvasztás őse.

Este fél 9 órakor mérsékelt felemelt helyekkel. Dr. Halál. Előjáték és 2 felvonásban, 160 színesen vetített és számos mozgófényképpel. Írta: Horkay Elemér. Felolvasa a szerző.

A hölgyek kéretnek a nézőtérn kalap nélkül megjelenni. — Minden előadásán katonazenekar játszik. — Helyárak: I. hely 1 kor., II. hely 80 fill., III. hely 60 fill., IV. hely 40 fill., V. hely 20 fillér.

APOLLO SZÍNHÁZ

az Andrássy-téri új Lloyd-palotában.

Uránia Magyar Tudományos Színház aradi színpadja.

Ma pénteken, 1912. április 19-én:

1. Nappal szék, éjjel ágy. Kacagtató. — 2. Az orvos tragédiája. Szenzációs társadalmi dráma, 2 felvonásban. — 3. Cyprian új orra. Kacagtató. — 4. A hipnotizáló detektív. Detektív sláger.

Az előadások kezdete délután 1/6 órától folytatódva 11-ig tartanak. — Helyárak: Páholy, ülésenként 1 kor., zártszék 1 kor., I-ső hely 80 fillér, II-ik hely 60 fillér, III-ik hely 40 fillér, IV-ik hely 20 fillér. Műsort ingyen kapni a jegyszedőknél. — Saját zenekar. — Rubatár. — Buffet.

NYILTTÉR.*

GYÖRGY

NŐI FELÖLTŐ-ÁRUHÁZA

ELEGÁNS

SZABOTT ÁR

ANGOL RAGLÁNOK,

BELYEM- ÉS

ETAMINE-KÖPENYEK,

POSZTÓ FELÖLTŐK,

LEÁNYKA-KABÁTOK,

SAJÁT MŰHELY.

GYERMEK-KABÁTOK,

ANGOL COSTUMEOK,

TROTTEUR-COSTUMEOK,

LEÁNYKA-COSTUMEOK,

TELEFON 855.

DIVATÁLJAK.

ARAD, ANDRÁSSY-TÉR 8. SZÁM.

A MINORITA-TEMPLOMMAL SZEMBEN

Moskovits „Anatomiai”

CIPŐK

**Legszebbek,
 Legjobbák,
 Legolcsóbbak.**

Raktár Arad, Szabadság-tér 18. Telefon 218.

Világhírű

Hazelwood

amerikai

czipők

egyedüli ierakata 16 K., 20—24 K. árban

Kutányi J., Arad,

Vörösmarty-u. 1. Telefon 335

2041—IV.

Földbirtokosok és a gazdaközönség figyelmébe!

A világ legjobb patkányirtója

Fried Ignácz, Arad, Három veréb-utca 4.

A m. kir. államvasutak és az arad-osanádi egyesült vasutak állandó patkányirtója.

Levélbeli meghívásra azonnal válaszolok vagy személyesen is megjelenhetek.

Nőtlen

kertészt

- kiskonyha- és virág-
kertészetet egyaránt
érti — keres

D. Éles Géza, Bokszege.

**Villamos-
felszerelések,
electromotorok**

legutányosabban

Kalmár Józsefnél

kaphatók

1871

Aradon, Salac-u.

6066—1912.

Hirdetmény.

Közhírré tesszük, hogy az aradi
vízvezetékek vizének használata
tárgyában 9369—203—904. sz. alatt
alkotott és érvényben lévő sza-
bályrendelet 23 §-a értelmében
megalakult bizottság által a mel-
lékvezetékek előállításával és be-
rendezésével összekötött munkákra
vonatkozólag f. é. február 27-én
tartott ülésében egybeállított ár-
jegyzékét 1912—13- és 14. évekre

1 folyóméter föld kiemelés és
visszafurkolása 1 kor. 90 fill.

1 folyóméter kövezet felszaki-
tás és helyre állítása 1 kor. 60 fill.

1 □ m. uj kövezet 3 kor. 60 fill.

1 folyóméter aszfalt felszakítás
és helyre állítása.

1 □ m. aszfalt (az aszfalt tgs.
eredeti számlájánál 10 %-al több.)

1 drb. alapfal áttörése és hely-
reállítása 3 kor. 50 fill.

1 drb. utcai fő cső megfúrása
7 kor. 40 fill.

1 csőkötő szeleppel felszerelve
80 mm. csőhöz 22 kor. 80 fill.

100 " " 23 "

150 " " 25 "

200 " " 26 "

225 " " 28 "

250 " " 29 "

300 " " 30 "

350 " " 34 "

1 drb. beépítési készlet utcai
szekrényvel 20 kor.

1 drb. beépítési készlet utcai
szerelése 3 kor. 50 fill.

1 folyóméter 25 mm.-es hor-
ganyozott vas nyomó cső 3 kor.
60 fill.

1 folyóméter cső kapcsoló fém-
bos 1 kor. 50 fill.

1 drb. főelzáró fémcsap 25 mm.
10 kor. 50 fill.

1 drb. vízmérő akna rendes
nagyságban vasajtóval 26 kor.

1 drb. vízmérő akna öntött vas
fedővel 1. 20 h. 0.70 sz.

1. 30 mély 75 kor.

1 drb. összeköttetés a vízmérő-
vel 4 kor. fenti árjegyzékből hagy-
tuk jóvá. Jelen intézkedésünkkel a
15301—909. sz. megállapított ár-
jegyzék hatályát veszti.

Arad, 1912. március hó 28-án.

A városi tanács.

Legujabb és legfinomabb

illatszerek

„ mindennemű „

háztartási

cikkek

legnagyobb és
legutányosabb
beszerzési forrása

VOJTEK ÉS WEISZ

DROGUERIA ÉS PARFUMERIA NAGYKERESKEDÉS

ARADON.

Gyermekek és felnőttek által

egyaránt kedvelt legjobb ízű **Hajón-féle**

Csukamájolaj

mindenféle légzőszervi bajoknál, köhögéskor, fejlődésben
visszamaradt gyermekeknél, stb. stb.

Ára egy üvegnek 2 korona.

Fagydagánatok

Ara egy üvegnek ecsettel és utasítással 70 fillér.

Legjobb fekete

Hajfestő

festeni anélkül, hogy a színt le lehetne mosni. Ára
421

Kitűnő amerikai

gummi

Fenti szerek kaphatók az egyedüli kizárólagos

Hajós Arpád

gyógyszerházban ARAD,
Andrássy-tér 22. sz.
a megyeházzal szemben.

Vaságyak, sodronybetét, mosdó
és minden fa és

vasbutor

készpénz és részletfizetésre ki-
árúsíttatnak

Garai Károly

butorraktárban. 2356

Karolina-utca, (sarok-
házban.)

ÉPÍTETOK FIGYELMEBE!

Csobán Tivadar építész

Arad, Deák Ferenc-u. 20.

Elvállalok mindennemű az épít-
kezés terén előforduló új és
átalakítási, továbbá tatározási
munkákat felelőség terhe
mellett a lehető legutányosabb
árban úgy helyben, mint vidéken,
ugyszintén tervek és költség-
vetések készítését a legpontosabb
kivitelben. A nagyérdemű közön-
ség becses bizalmát és pártfogá-
sát továbbra is kérve maradok
kiváló tisztelettel

Csobán Tivadar építész

Arad, Deák Ferenc-u. 20.

Permetezőjavítások elfogadtatnak.

M. kir. szabadalmazott

Borszivattyuk

és hozzá való legjobb minőségű gummi-
csövek legolcsóbb gyári árakon.
A szivattyu-hengerből a bor utolsó cseppig
kifolyik, a szőlőmagvak, héjak és egyéb
tisztatlanságok azonnal továbbittatnak,
ezáltal a szivattyu nem romlik, és a bort
nem ronthatja, a gépezet jó működéséért
3 évi jótállás, ingyen javítás.

Tüzi fecskendők

golyó szelepekkel.

Községeknek legalkalmasabb,
mert homokos és sáros víz használatára
sem tagadják meg a szolgálatot, — a gép
jóműködéséért 3 évi jótállás (ingyen javítás)
hozzá való országos egységes csavarok

és a legjobb
minőségű, beid-
gummozott
kendercsövek
a legolcsóbb
árban.

Kutak

hozzávaló

csövekkel

a legolcsóbb
gyári árakon.

HÖNIG OTTÓ

m. kir. szabadalmazott tüzi
fecskendő- és szivattyukészítő.

Arad, Rákóczi-u. 27. sz.

ALAPITTATOTT 1889-BEN

Várhoz László

Arad és női cipész Arad, Woltzer János-utca 2. szám. (Minorita-palota.)

A n. é. közönség szíves tudomására hozom, hogy a tavaszi idényre már megérkeztek a bőrkülönlegességek. Elvállalok a legújabb divat szerint férfi-, női- és gyermek-cipők készítését valamint Orthopéd-cipőket fájós lábakra. Megrendelések 48 óra alatt eszközöltetnek. Visszamaradt cipők jutányos áron kaphatók. Becses pártfogást kér a legmélyebb tisztelettel.

VÁRHOL LÁSZLÓ.

Aradon, Szabadság-tér 19. sz.

166—1912. gsz.

Arlejtési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági széke az aradváros közönsége részére az 1912—1913. évi téli idényre szükséges 2000 köbméter bük és 2000 köbméter cser tüzifaszállításának elvállalása iránt folyó évi április hó 29-én délelőtt 10 órakor árlejtést tart.

Bánatpénzül leteendő az ajánlati összeg 5 % a készpénzben, vagy elfogadható értékpapirokban.

Az árlejtésen részt venni csak írásbeli ajánlatokkal lehet.

Az írásbeli ajánlatok lezártan 1912. évi április hó 29. d. e. 10 óráig nyújtandók be, s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánompénzről szóló letéti jegy melléke van, s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árlejtési feltételeket ismeri és elfogadja. A bánompénz városunk pénztáránál teendő letétben.

Az árlejtési feltételek a gazdasági tanácsnok urnál az árlejtést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági széke az 1912. évi április hó 1-én tartott üléséből.

A gazdasági széke.

Szőlőtelepítők
figyelmébe!

Kitűnő minőségű szőlő-oltványok 150 korona.

Ne vegyen addig,

míg tőlem árjegyzéket nem kér. Az összes bors és csemege-fajokból szállíthatok Riparia Portalis és Monticola alanyon. Rendelésnél 1/8 előleget kérek. 1611 Cím:

Nagy M.

Marosvásárhely.

Gecse Dániel-utca 39.

Aradi Nyomda

Részvénytársaság készít

névjegyet

elefántesontpapíron nyomva

divatos kivitelben.

Brünniszövetek

Arad ruhák elkészítésére legolcsóbb gyári áron kaphatók.

ETZLER és DOSTAL cégnél

BRÜNN 41. 6791
A tanítói szövetség és az állami tisztviselők egyesületének szállítója. Ha direkt a gyárból veszi a fogyasztó ezen szükségletét, sok pénzt takaríthat meg. Mindig új, modern szövetek mindenféle áron. A legkisebb méretet is küldjük.

Dus minta válogatás megtekintésére hétfőnként küldetnek.

Fajtiszta riparia portalis alanyon oltott, elsőrendű dus gyökérzetű bor- és csemegefajta

szőlő-oltványok

sim, valamint gyökerező riparia portalis szőlővesszőket ajánl elsőrendű minőségben

Hámory-gazdaság

szőlőoltvány-telepe ARAD.
Bővebb felvilágosítással szolgál:
Deák Ferenc-utca 3. szám alatt.
TELEFON 220. SZ.

Telefonszám 748.

Vizvezeték- és csatornázás-berendező műhely!

Raktáron tartok fűdőszoberendezéseket, angol closeteket, mosdókat, kályhákat, csapokat, mindennemű vízvezetékberendezési anyagokat. Mindennemű csatornázást, fűdőt, klosettet, szivattyút, ennek átalakítását, olcsón és pontosan eszközölöm helyben és vidéken. 26 évi tapasztalataim, ugyintén 16 évi aradi működésem elég biztosíték teztelt rendelémnek, hogy az elvállalt munkát szakszerűen és pontosan eszközölöm. A nagyérdemű közönség pártfogását kéri 1848

Mókos Márton

szerelőmester

Szőlőkötöző-fonal

legolcsóbb napiárban beszerezhető nagyban és kicsinyben

Braun Miksa

kender, len és jutearu kereskedésében 2105

Arad, Boros Béni-tér 2. sz.

Telefon 594

Telefon 594.

1611—1912. kh. sz.

Hirdetmény.

Arad sz. kir. város rendőrhatalmánya által közzhírré tételik, hogy a tavaszi lövészgálat f. é. április hó 22. és 23-án d. e. 8—12 óráig a nagyvásár-téren a következő sorrendben lesz megtartva:

Április hó 22-án reggel 8—12 óráig a Balváros, Sarkad és Erzsébet város, valamint az Újtelepen lévő lóállomány lesz elővezetendő.

Április hó 23-án reggel 8—12 óráig Gáj, Sága, Poltura külvárosok és a tanyai lóállomány.

Felhívom, az összes lótulajdonosokat, hogy lovaikat a megjelölt napokon anyival is inkább elővezessék, mert ellenkező esetben ellenük a rendőri büntető bírósági eljárás lesz megindítva.

Arad, 1912. évi április hó 4-én.

Green, s. k.

h. főkapitány.

Saját találmányu szabadalmazott gipsz-válaszfal lapjaim

kitűnő formájuk, kötösük, szilárdságuk és könnyűségükkel fogva minden eddigi gyártmányt felülmúlnak. — Megrendelések gyorsan és pontosan intéztetnek el. 1631

Virág Kálmán

építési anyagraktára

Arad, Erzsébet királyné körút 59.

Telefonszám 63.

Ne mulassza el

senki

Nassan R.

eső- és napernyő üzletét Szabadság-tér 19. felkeresni, ahol a párisi újdonságok és a legújabb divatu saját készítményű nap- és esernyők a legutányosabb áron kaphatók.

Javításokat és áthuzásokat a legolcsóbb áron eszközölök.

Kiváló tisztelettel

Nassan R.

Aradon, Szabadság-tér 19. sz.

Uj szobafestő- és mázoló-műhely!

Értesítem a n. é. közönséget, hogy Arad, E-Választó utca 58. szám alatt (Kápolna-utca végén)

szobafestő-és mázoló-műhelyt nyitottam.

Elvállalok minden e szakmába végző munkákat legizlésesebb kivitelben, legutányosabb árakban. Költségvetéssel és mintákkal készséggel, díjmentesen szolgálak. — Vidéki munkákat árkülönség nélkül fogadok el — Poloskairást díjtalanul végzek. Szíves megbízásokat kérve, maradok kiváló tisztelettel 931

Molnár Kálmán.

Szonyegeg (kárpitok)

Linoleum Lincrusta

Szönyegház 6961

Jerk & Schuschnitz

Wien, VI. Gumpendorferstrasse 6.

Minta és árköltségvetés kívánatra díjmentesen.

Telefon 162.

Porosz szalon

vasaláshoz darabos uradalmi

jutányos áron kapható

fűtőszén bükkfaszén REUSZ MÓR és FIA

1a porosz

cégnél

5087

Telefon 162.

diókoks és csomagolt faszen Aradon, Boros Beni-tér 12. sz.

VILÁGHIRŰ MŰVÉSZNŐK

Ivonne de Treville,
Arnoldson Sigrid.
Medgyaszay Vilma,
Szamosi Elza,
Petrás Sári.
Fedák Sári,
Berky Lili stb.

mind, mind az egész ország hölgyközön-
sége osakis Dr. BIRÓ-féle törv. védett

Havasi gyopár krém

használ.

Nagy tégely. 1 kor. || Szappan . . . 70 fill.
Mosdóvíz . . . 1 kor. || Puder . . . 1 kor.

Főraktár:

5093

Dr. BIRÓ gyógytára, KOLOZSVÁR.

Aradon kapható minden gyógyszerárban és drogériában.

Az Andrássy-téren

az első emeleten takarékpénztár-
nak, vagy más intézetnek —
esetleg divatsalonnak — alkalmas

utcai lakás kiadó

Bővebbet a kiadóban.

8313 - 912.

Hirdetmény.

Az 1912. évi március hónapban
engedélyezett italmérések várható
forgalmáról az aradi m. kir. pénz-
ügyi biztosság által küldött ösz-
szeirási jegyzék 3. drb. ívet az ál-
lami jövedékről szóló 1899. évi
XXV. t. c. 17. §-a és az erre vo-
natkozó utasítás 17 §-a értelmében
1912. évi április hó 15-től számi-
tandó 8 napra a városi fogyasztá-
si adó felügyelőségénél közzszemlére

azzal tesszük ki, hogy azokat az
érdekeltek névszerint Herczeg Gá-
bor, Kokai János és Özv. Schvarcz
Gáborné kik italmérési engedélyt
kaptak, nemcsak megtekinthetik,
hanem az azokban kiűntetett for-
galmi adatokra nézve úgy nevezet-
tek, mint az aradi kereskedelmi
testület és az ipartestület nyujt-
hatnak be a fentebb jelzett idő
alatt a városi fogyasztási adó fel-
ügyelőségénél észrevételeket.

Arad. 1912. április 13.

A városi tanács.

Üzletáthelyezés.

Igen tisztelt vevőkörömet értesitem, hogy

női és férfi divat-üzletemet

Weitzer János-utca 8. sz. alá

(főposta mellé) helyeztem át. — További szives pártfogást kér kitünő
tisztelettel

2507

Németh István.

Köztözködők figyelmébe!

Villamos világítási berendezéseket csillárokkal

együtt kedvező fizetési feltételek
:: mellett szerel és szállít ::

KOCH DÁNIEL

villamoscsengő és telefonberendezési vállalkozó
Arad, Deák Ferenc-u. 42.

746—1912.

Hirdetmény.

A m. kir. honvédelmi minis-
teriumnak rendelete nyomán ezen-
nel közhirrre tesszük, hogy a vá-
ros területén levő lóállomány osz-
tályozása folyó év április hó 22.
és 23-án d. e. 8 órakor fog az
ország vásártéren megejteni ak-
ként, hogy első napon a belváros,
Sarkad, Erzsébet külvárosok és
az Újtelepen levő lovak, a má-
sodik napon pedig a Gáj, Ségá
és Poltura városokban és a ta-
nyákon levő lovak vezetendők elő.

Felhívjuk az összes lótulajdo-
nosokat, hogy lovaikat a kérdéses
napokon annnyival inkább előve-
zessék, mert ellen esetben az osz-
tályozás az ő költségükre fog
pótlólag megejteni, s azonfelül
pénzbüntetéssel is fognak büntet-
tetni.

A városi tanács.

Tömeges olcsó vétel és feltűnő olcsó elárusítás az alanti árukban.

Angol férfi és női szöve-
tek, francia Grenadin,
gyapjú Delének, angol
Zephirek, selyemvásznak
minden színben, Damaszi
asztalneműk és ágyszem-
letek ajourral, törülközők,
pamut vásznak, valódi
rumburgi vásznak, sző-
nyegek stb. stb. Mindezen
cikkelt feltűnő olcsó ár-
ban lesznek elárusítva.

MAUTNER R.

olcsó áruhaza.
Hunyadi-utca 1. szám alatt.

5621

1618—912. pmsz.

Hirdetmény.

Czukur László asztalos és ács
tanulói segélyalapítványából egy
Aradon felszabaduló, jó magavise-
letű és szorgalmas ács tanuló vagy
felszabadult ács segédet, ki ta-
noncidejét Aradon töltötte szer-
számsegélyben részesül.

Felhívom azokat, kik ezen ala-
pítvány élvezetét elnyerni óhajtják,
hogy mesterük bizonyítványával
valamint tanonciskolai bizonyítvá-
nyaikkal felszerelt kérvényeiket
hozzám f. hó 20-ig nyújták be.

Arad, 1912. április 9-én.

Varjassy,
polgármester.

Pótlásra és telepítésre
kiválóan alkalmas fajtisza

gyökerez ripária portalis

vesszőt egy és két éves
minőségben, bármily mennyi-
ségben szállít

1544

Hámory-Gazdaság

szőlőoltvány-telepe ARAD.

7137—1912.

Hirdetmény.

Felhívjuk mindazokat, kik a tör-
vényhatósági bizottságnak 29582-
941—1911. számú határozata alap-
ján a csatorna hozzájárulási költ-
ségnek részletekben való törlesz-
tése tárgyában megadott kedvez-
ményt igénybevenni kívánják, hogy
ebbeli igényüket f. é. április hó
15-ig okvetlenül jelentsek be a
gazdasági ügyosztálynál, mert el-
len esetben ellenük a végrehajtási
eljárás folyamatba fog tétetni.

Arad, 1912. március hó 28-án.

A városi tanács.

Minden anyának

meg kellene szívelelni, hogy tészta, ugymint: rétes, gombóc,
torták, kochok, pudding, felfújt, fánk, metélt, omlette, pala-
csinta, kifli stb esetekben — különösen gyermekeknek, a hus-
ételeknél vagy összetett ételeknél előnyben részesítendő —
hogy azok dr. Oetker sütőporával a 12 fill. vegyítve legyenek
előállítva, mert ekkor nem csak hogy táplálók, hanem könnyen
emészthetők is, mi különösen ismétljük, gyermekeknek meg-
szívelelendő. Készítsen tehát gyermekeinek tészta dr. Oetker-
féle sütőporral, mely mindenütt milliószor bevált receptekkel
készíthető van.

968

Egészséges, tápláló, olcsó.

Vigyázzunk arra, hogy valódi dr. Oetker gyártmányt kapjunk.

!! Építetők figyelmébe !!

STRAKOVITS VILMOS

építész.

1824

Műszaki irodája ARAD, Szél-utca 1/B. sz.

Elvállal a legolcsóbb árak mellett az építés terén bár-
minemű tervezést és költségvetés készítéseket,
ugyszintén bármily építkezéseket u. m.: vízi, ala-
acsony és magas építményeket, kő, téglá, vas,
és vasbeton hidakat bármily méretben a leg-
modernbb kivitelben. Készít továbbá bármily műszaki
munkákat, becsléseket, leltározásokat stb.

Meghívásra vidékre azonnal saját költségemen kiutazom.

THE VERA

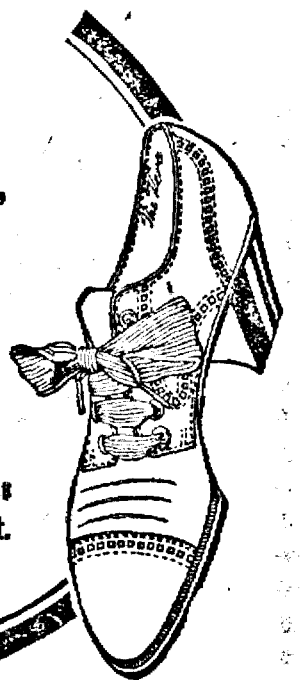
American Shoe

A jelenkor
legfőkéletesebb,
legkényelmesebb,
és legtartósabb
amerikai

cipője

urak, hölgyek és gyermekek részére
Kérjen képes árjegyzéket.

Made by
Rice & Hutchins
Boston, Mass. U.S.A.

Egyedüli raktár:

Buchsbaum és Társa Arad.

Telefon 442.

1561

Telefon 442.

Eladó

egy jókarban levő, négy lóerős gáz-

motor

Cim a kiadóhivatalban.

1847—1912. tkvsz.

Arverési hirdetményi kivonat.

A kisenőli kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a M. kir. kincstár végrehajtónak 118 korona 92 fillér és 58 korona 46 fillér tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében az árverést elrendelte az aradi kir. törvényszék, illetve a kisenőli kir. járásbíró területén lévő Szapárliget községben és határában fekvő és a szapárligeti 145. sz. tkvben A. I. 1., 3—6., 8—10. sorsz. alatt felvett beltelkes ház, szántó, legelő és herés földből álló ingatlanra az árverés 2418 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban elrendeltetik, és hogy a fentebbi megjelölt ingatlan az 1912. évi július hó II. napján délelőtt 9 órakor Szapárliget községében megállapított nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is, de annak $\frac{2}{3}$ -án alul eladatni nem fog.

Arverelni szándékozik tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át, vagyis 241 koronára 80 fillért bántépénzül készpénzben vagy az 1881. LX. törvénycikk 52. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. tc. 170. §-a értelmében a bántépénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni és vevő köteles a bántépénzt nyomban a leütéskor a vételár 10%-áig kiegészíteni.

Kelt Kisenőn, 1912. évi március hó 27. napján.

Kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság.

Dr. Szalay s. k.
kir. ajlbiro.

Földhitel- és ingatlan-forgalmi iroda

ARAD, Varjassy-utca 18. szám

Lebonyolít a leggyorsabban földbirtokok, szőlőbirtokok és házak adás-vételét. Új kölcsönöket és fennálló drága kamatu kölcsönök convertálását 4%-6% kamat mellett eszközli. Földbirtokokat az ország bármely részén magánvételre és parcellázásra veszünk. 1187

Telefon 642. 1187 Telefon 642.

Hirdetmény.

Van szerencsénk t. részvényeink tudomására hozni, hogy a f. é. április hó 18-án megtartott közgyűlés határozata szerint a társasági részvények 17. számú szelvényei 1912. április hó 22-től darabonként 10 azaz Tíz koronával a társaság pénztáránál (József főherceg-ut 22.) beváltatnak

A be nem váltott szelvények a fenti időponttól számított 5 év múltán a társaság javára elévülnek.

Arad, 1912. április hó.

Aradi nyomda részvénytársaság igazgatósága.

Versenyárgyalási hirdetmény.

Szapárliget község pályázatot hirdet Aradmegyében fekvő, Szapárliget községben építendő óvoda megépítésének munkálataira.

Kikiáltási ár 18880 korona 52 fillér. Az ezen építési munkálatokhoz szükséges összes téglanyagot a község bocsátja rendelkezésre és azt az építő helyre szállítva fogja vállalkozónak átadni

A zárt írásbeli versenyárgyalás Szapárligeten a községi jegyző hivatalos helyiségében 1912. évi május hó 19. napján délelőtt 10 órakor fog megtartatni.

Ajánlattevő az ajánlott összeg öt (5) %-ának megfelelő készpénz vagy elfogadható értékpapirokból álló bántépénzzel terhelt, ikenként 1 koronás bélyeggel ellátott lepecsételt és kellő felirással ellátott írásbeli ajánlatot tartozik benyújtani, a melynek tartalmaznia kell ajánlattevő azon nyilatkozatát, hogy ő az árlejtési és szerződési feltételeket ismeri s magát azoknak aláveti.

Az ajánlatban az ajánlott összeg számokkal és betűkkel világosan kiirandó.

Az ajánlatok Szapárliget község jegyzőjénél május hó 18. napján délelőtt 10 óráig nyújthatók be, a hol a tervrajz, költségvetés és a feltételek a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Elkészt, utóajánlatok vagy táviratok nem fognak figyelembe vétetni.

Szapárliget, 1912. évi április hó 16-án.

Községi előljáróság.

1887—1912. tkv. sz.

Arverési hirdetményi kivonat

A kisenőli kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a M. kir. kincstár végrehajtónak 179 korona 38 fillér és 89 korona 69 fillér tőkekövetelések és jár. iránti végrehajtási ügyében az árverést elrendelte az aradi kir. törvényszék, illetve a kisenőli kir. járásbíró területén lévő Szapárliget községben és határában fekvő és a szapárligeti 309. sz. tkvben A. I. 1—6., 8—9. sorsz. alatt felvett beltelkes ház, szántó, legelő és herésföldből álló ingatlanra 2338 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban elrendeltetik, és hogy a fentebbi megjelölt ingatlan 1912. évi július hó II. napjának d. e. 9 órakor Szapárliget községében megállapított nyilvános árverésen megállapított kikiáltási áron alul is, de annak kétharmadán alul eladatni nem fog.

Arverezni szándékozik tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át, vagyis 233 koronára 80 fillért bántépénzül készpénzben, vagy az 1881. LX. törvénycikk 52. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. tc. 170. §-a értelmében a bántépénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni és vevő köteles a bántépénzt nyomban a leütéskor a vételár 10%-áig kiegészíteni.

bályszerű elismervényt átszolgáltatni és vevő köteles a bántépénzt nyomban a leütéskor a vételár 10%-áig kiegészíteni.

Kelt Kisenőn, 1912. évi március hó 27. napján.

Kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság.

Dr. Szalay s. k.

2575

kir. ajlbiro.

Alkalmi vételen és eladások készertárgyakban

nagy és értéktelen tárgyak, Arad legmegyebeli és az északkeleti részén

Deutsch Izidor

írás és ábrázolás

Waltzer János-utca, Minerva-palota

Zálogcédlék

nagy és értéktelen tárgyak, gyémánt és bronz tárgyak a legmagasabb árban megvételre vagy más tárgyra átcserélhetők
B. RFON 454. TELEFON 454

Használt ólom megvételre kerestetik.

7191—912.

Hirdetmény.

A város közönsége nagy költséggel s a közpénztárt terhelő messzemenő kedvezményeknek engedélyezésével az Erzsébet várost esővíz csatornákkal látta el és a házak mellett köves járdát készített.

A mai állapot szerint a tető lefolyó csöveiből kikerülő víz a járdán szétterül azon állandó pocolyt képez, a házakat nedvesíti és a közlekedést akadályozza. Ezen indoknál fogva saját érdekében is felhívjuk az Erzsébet külváros összes háztulajdonosait, hogy a tető lefolyó csövek végén a járda szélességével egy 50 cm. széles kövezett rigolt készítsenek.

Ezen munka készítésére a háztulajdonosoknak 80 napi határidőt engedélyezzünk.

Arad, 1912. évi március hó 30.

A városi tanács.

1886—1912. tkvi sz.

Arverési hirdetményi kivonat

A kisenőli kir. bíró, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a M. kir. kincstár végrehajtónak 174 korona 22 fillér és 87 kor. 11 fillér tőkekövetelés és járulékal iránti végrehajtási ügyében az árverést elrendelte az aradi kir. törvényszék, illetve (a kisenőli kir. járásbíró) területén lévő, Szapárliget községben és határában fekvő a szapárligeti 146. sz. tkvben A. I. 1., 3—6., 8—10. sorsz. alatt felvett beltelkes ház, szántó, legelő és herésföldből álló ingatlanra az árverés 2386 korona mint ezennel megállapított kikiáltási árban elrendeltetik és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az 1912. évi július hó II. napján d. e. 9 órakor Szapárliget községében megállapított nyilvános árverésen megállapított kikiáltási áron alul is de annak $\frac{2}{3}$ -án alul eladatni nem fog.

Arverelni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 238 korona 60 fillért bántépénzül készpénzben, vagy az 1881. évi LX. tc. 52. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. tc. 170. §. értelmében a bántépénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni és vevő köteles a bántépénzt nyomban a leütéskor a vételár 10%-áig kiegészíteni.

Kelt Kisenőn, 1912. évi március hó 27. napján.

Kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság.

Dr. Szalay s. k.

2576

kir. ajlbiro.

Nagymennyiségű maculatura

jutányos áron

eladó.

Egy hölgy

hajlandó bárkinék, aki ideggyengeségben (Neurasthenia), vérszegénységben, csusz, köszvény, stb. betegségben szenved, diétalanul egy egyszerű, meglepő gyorsan ható gyógyszer ajánlani, a melyet a véletlen által ismert meg. Személyesen gyógyult meg ezen gyógyszer által, mint sok más beteg, miután mindentféle gyógyszerhez eredmény nélkül folyamodott és lelki ismereti kötelességének tartja hálából ezen nyilatkozatot közölni, tisztán emberbaráti célból, egy tett fogadalom következtében. Szíveskedjenek írásban fordulni

Müller Amália Ef.

Budapest, Albertfalva 6.

8790

Ezen rovatban minden szöveg egy-
esetű beiktatásának ára 4 fillér,
vastagabb betűkkel 8 fillér.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Kiadóhivatal: József téri 22.
Kiadóhivatali telefon: 154. sz.
Szerkesztőség: 357. sz.

Apró hirdetések felvételének a kiadóhivatalban, vidékről az apró hirdetések posta úton küldendők — az elvételre a szöveg ellen — vagy levéltárgyakban. Tudakosodásnál a hirdetés száma mindenkor közzendő. Levélbeli megkeresésnél, (a jellegű leveleket kivéve) felvilágosításul szolgál a kiadóhivatal, ez esetben, válaszbélyeg csatolandó. Az apróhirdetések díja a szavak száma szerint számítódik. Minden szöveg 4 fillér, vastagabb betűkkel 8 fillér. A legkisebb hirdetés 60 fillér. A vastagabb betűkkel kívánt szavak a kéziratban aláhúzással jelölendők. Az apró hirdetések előre fizetendők. A hirdetés a kiadóhivatal kívánsára díjlanul megszerkeszti. **HIRDETÉSEK ESTE FÉL 6 ÓRAIG VÉTELEK FEL.**

Ajánlatokhoz,

melyeket valamely jellege alatt küldenek a kiadóhivatalba, ne tessék eredeti okiratokat mellékelni, mert érettség semmiféle felelősséget nem vállalunk. Azokat az ajánlatokat, melyeket az apróhirdetés megjelenésétől számított 4 héten belül címzettjük el nem visz, a kiadóhivatal megsemmisíti.

LEVELEZÉS.

J. 85.

Levele van a főpostán. 6630

Szép fogakat

Ápcolni kell. Legajánlatosabb Vojtek és Weisz Dentolin fogcseréje. I-5251

A!

Okvetlen találkozunk kell. Zárt levelező-lapot várok. Augusztus 8. 2594

Gummi cikkek

legfinomabb minőségben Vojtek és Weisznál. I-5251

VÉTEL ÉS ELADÁS.

Eladó zongora.

Ehrbar kereszthuru, zeneestélyek és dalegyletek számára különösen ajánlható. Arad, Boczkó-utca 5. I. emelet. 2551

Egy pár

négy hónapos foxterrier eladó. Nagy Sándor-utca 7b. 2621

„Elite“

elsőrendű hölgy-divatlap gyermek-divat résszel; „Revue Parisienne“, „Chic Parisien“, „Blouses nouvelles“ stb. állandóan raktáron Krausz Paulin könyv- és papírkereskedésében, színház-épület. Ugyanitt intelligens elárúsítónő alkalmazást nyer. 4481

Kertiasztal,

padok, és többféle butordarab eladó. Özv. Hay Józsefné, Lujza-utca 8. 2566

Jégszekrényt

használt, de jókarban lévő családi kisebb jégszekrényt keresek. Cím: Csizmadia, ménestester Repszeg. 2574

INGATLAN.

Eladó modern magánház.

Kényelmes lakás, villany-, vízvezetékkel, termő szőlőskert. Értelmezhetni déltől 3 óráig, Kapa-utca 45b. 2359

Lahner György-utca I/a. sz. négyszobás magán ház eladó. 2491

Eladó új magánház

15 évig adómentes, modern felszerelésű 4 szobás lakás, fürdőszobával és kerttel. Cím a kiadóhivatalban. 1019

Kerti vetemények

saláta, káposzta bolhái és elősdieli ellen legbiztosabb a 20%-os „Tabicotin Emulsió Vojtek“. Vojtek és Weisz Arad. I-5251

1574—912. pmsz.

Hirdetmény.

Arad sz. kir. város igazoló választmányának kiigazított virilis jogu törvényhatósági bizottsági tagok 1912. évre érvényes névjegyzékét az 1886. évi XXI. t. c. 28. §-a értelmében f. évi április 11-től 25-ig bezárólag hivatalomban közszemlére kiteszem, egyben értesítem az érdeklődőket, hogy a névjegyzék hivatalos órák és fentebb meghatározott határidőn belül betekinthetnek és ellene felszámolásukat írásban vagy szóban előterjeszthetik.

Arad, 1912. április 6. án.

Varjassy,
polgármester.

„Hárem“

a legjobb gummi 2417

1 tucat 4 korona. 22
Aradon egyedül:

TÖRÖK A. és TÁRSA
drogériájában kapható
ANDRÁSSY-TÉR 20. SZ.

ALKALMAZÁST KERES.

Varrónő

elvállal házban és házonkívüli munkát, készít csinos bluzokat, pongyolát, egyszerű costümöket. Cím a kiadóban. 2591

LAKÁST KERES.

4 szobás

lakás a belvárosban azonnal keresetk Özv. Hayné Lujza-u. 8. 2566

KIADO LAKÁS.

5 szobás

különálló lakás fürdőszobával, május 1-re, azonkívül raktár- és műhelyhelyiség azonnalra kiadó. Haszinger-utca 5. 2057

Képett parket

tűkőrfényes lesz, ha azt Vojtek és Weisz parket-pastájával dörzsöli fel. I-5251

1121

1613—912. pmsz

Hirdetmény.

Czukur László adományaként egy ács és egy asztalos egyenkint 100 korona értékű természetbeni faadományban részesül.

Felhívom azokat, kik ezen adományt elnyerni óhajtják, miszerint kérvényeiket hozzám f. hó 20-ig nyújtásuk be. Pályázhatnak.

1. Azon asztalos és ács iparosok, kik a Czukur László segélyalapítványt már élvezték és magukat önállóították ha segélyminőségükben jó magaviseletet tanúsítottak és iparukat Aradon üzik.

2. Azon kezdő és Aradon lakó ács és asztalos iparosok, kik önállóításuk előtt az utolsó két évben aradi mestereknél voltak alkalmazva.

3. Azon önálló ács és asztalos iparosok, kik önhibájokon kívül anyagi zavarba jutottak.

Az 1-3 alatti bizonyítványok a pályázati kérvényhez csatolandók. Arad, 1912. április 9-én.

Varjassy,
polgármester.

ALKALMAZÁST NYER.

Irodai gyakornok 2505

azonnali belépésre alkalmazást talál Kornis Testvérek cégnél Arad.

Keressék

azonnali belépésre egy fiatalabb mindenek leányt, Aulich Lajos-utca 7/a. Farkas.

Ügyes és megbízható

üzletszerző tisztviselő magas fixum és napi díj mellett alkalmazást nyernek. Olyanok, kik biztosító intézetnél már működtek, előnyben részesülnek. Ajánlatok referenciák megjelölésével Arad, Postafiók 26. alá küldendők. 2506

Egy elárúsítónő

felvétetik Ingusz I. és Fia könyvkereskedésében Arad, Weitzer János-utca. Csak felnőtt intelligens leányok ajánlatai vétetnek figyelembe. 553

KÖLÖNFÉLE.

Virágok és rózsák

elősdieli és bolhái ellen használjon 20%-os „Tabicotin Emulsió Vojtek“. Sikeres biztosítva. Vojtek és Weisz, Arad. I-5251

Házi koszt

kötendő minőségben kihordásra, esetleg bent fogyasztásra május 1-től kapható. Jelentkezések e hó 24-ig Bem-utca 1/a. 2511

Egy nagy raktárhelyiség

(műhelynek is alkalmas) május hó 1-ére kiadó. Bővebbet Pichler Sándor papírkereskedésében, Szabadság-tér 1. szám. 2551

Ügyes kártyító

ajánlkozok a szakmába bármely kártyító munkák pontos és kitűnő elvégzésére, úgy saját műhelyben, mint házakhoz is, legolcsóbb árak mellett. Vidékre árfelemlés nélkül. Stáhl M., Thököly-tér 7. sz. 1211

Szőlőmely

(Heurwurm) ellen legbiztosabban mentheti szőlőtermését 1 1/2%-os „Tabicotin Emulsió Vojtek“ permetezése által. Vojtek és Weisz. I-5251

Mész, cement, fedélcserép, betoncsövek, cementburkolati lapok és virágcserepek elsőrangú minőségben kaphatók legolcsóbban (ezelőtt Vas és tsa)

Aradi nyoma részvénystársaság könyvtárműve, könyvkötészet és betűtömörítője.

**BRAUN N. A. FESTÉK ÉS ÉPÍTŐ-ANYAG KERESKEDE-
SÉBEN
ARAD, Boros Béni-tér 7. sz.
Telefon 387. szám.
Gipsz saját kőbányai gyárából.**